

5

Inkomster

5 Inkomster

5.1 Inledning

Åren 2003–2006 beräknas skatterna i genomsnitt öka med 3,9 procent medan den underliggande ökningen, dvs. justerat för effekter av regeländringar, beräknas uppgå till 3,3 procent. Skatt på arbete och konsumtion ökar med i genomsnitt 3,7 procent per år medan skatt på kapital beräknas öka med i genomsnitt 5,5 procent per år. Skattekvoten, dvs. skatteintäkterna som andel av BNP, beräknas under perioden minska med 0,2 procentenheter.

Redovisningen av skatteintäkterna följer numera nationalräkenskapernas principer, både vad gäller definitionen av skatter och periodiseringar. För att få jämförbarhet med prognosen som den redovisades i budgetpropositionen har en proformaredovisning gjorts av den i budgetpropositionen för 2004 redovisade prognosen. I avsnitt 5.4.1 ges en mer utförlig redovisning av metodförändringen.

I denna proposition aviserar regeringen ett antal åtgärder med syfte att stimulera sysselsättningen. Bland annat föreslås att en skattereduktion för reparation och ombyggnad införs för arbeten som görs från och med den 15 april 2004 till och med den 30 juni 2005. Ytterligare två tidsbegränsade skattestimulanser aviseras med ikraftträdande den 1 januari 2005. De föreslagna ändringarna på skatteområdet finns redovisade i avsnitt 5.3.2. Ytterligare åtgärder som påverkar statsbudgetens inkomstsida finns redovisade i avsnitt 4.3.

År 2003 beräknas skatterna ha ökat med 5,0 procent, med en underliggande ökning om 3,1 procent. Den stora skillnaden mellan den faktiska och underliggande utvecklingen förklaras främst av att det särskilda grundavdraget för

pensionärer har slopats och ersatts med en skattepliktig garantipension. Omläggningen beräknas ha ökat skatteintäkterna med 14 miljarder kronor. Dessa intäkter medför dock ingen budgetförstärkning eftersom de motsvaras av ökade pensionsutbetalningar på budgetens utgiftssida.

Tabell 5.1 Totala skatteintäkter och statsbudgetens inkomster 2001–2006

Miljarder kronor och procent

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Totala skatter	1 175	1 178	1 237	1 275	1 320	1 372
varav						
Skatt på arbete	757	765	802	827	853	884
Skatt på kapital	119	102	108	114	120	126
Konsumtionsskatter	297	311	325	333	346	361
Övriga skatter	2	0	3	1	1	1
varav						
EU-skatter	13	9	9	8	7	8
Off. sektorns skatter	1 162	1 169	1 228	1 267	1 313	1 364
Staten	650	632	665	682	709	737
Kommunsektorn	359	378	403	421	434	451
ÅP-systemet	152	158	160	164	170	176
Faktisk förändring						
Belopp, mdkr	-6	3	59	38	45	52
Relativ, procent	-0,5	0,3	5,0	3,0	3,6	3,9
Underliggande förändring						
Belopp, mdkr	14	27	38	36	45	52
Relativ, procent	1,2	2,2	3,1	2,8	3,4	3,8
Statsbudgetens ink.	755	730	662	695	740	764
Skatter	685	659	608	626	671	695
Övriga inkomster	71	71	53	69	70	68
Förändring, skatter						
Belopp, mdkr	12	-25	-51	17	45	25
Relativ, procent	1,7	-3,7	-7,7	2,8	7,2	3,7
Förändring, övr. inkomster						
Belopp, mdkr	-57	1	-18	16	0	-1
Relativ, procent	-44,5	0,8	-25,1	29,9	0,5	-2,1
Skattekvot enl. NR	52,2	50,2	50,9	50,6	50,2	50,0
Exkl. transfereringar	48,3	46,4	46,7	46,4	46,0	45,9

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

En ytterligare förklaring är höjda kommunala utdebiteringar, vilka ökar intäkterna med 8 miljarder kronor. Den låga underliggande öknings-takten förklaras av en fortsatt låg ökningstakt av skatt på arbete, främst till följd av en minskning av antalet arbetade timmar. De utbetalda lönerna ökade preliminärt med 2,3 procent, men utvecklingen skiljer sig mellan olika sektorer. I den privata sektorn ökade utbetalda löner med 1,3 procent medan de i offentlig sektor ökade med 4,7 procent. Den svaga utvecklingen av i privat sektor förklaras av att antalet arbetade timmar i lönesumman minskade med 1 procent under 2003.

År 2004 beräknas skatteintäkterna öka med 3,0 procent, med en underliggande utveckling om 2,8 procent. För skatt på arbete beräknas den underliggande ökningen uppgå till 2,8 procent jämfört med 2,1 procent under 2003. Den enskilt största förklaringen är att timlönen beräknas öka med 3,2 procent.

Den snabbare utvecklingen av intäkterna som beräknas ske 2005 och 2006 förklaras till stor del av en starkare arbetsmarknad och därigenom en starkare ökning av antalet arbetade timmar, framför allt inom privat sektor.

Statsbudgetens skatteinkomster beräknas mellan 2003 och 2006 öka med i genomsnitt 4,6 procent per år eller med totalt 87 miljarder kronor.

Övriga inkomster på statsbudgeten beräknas öka med 15 miljarder kronor. Uppgången förklaras av att inkomster av försäld egendom antas öka med 15 miljarder kronor. Sammanlagt beräknas de övriga inkomsterna uppgå till 68 miljarder kronor 2006.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen för 2004 blev skatteintäkterna 10 miljarder kronor lägre 2002. Större delen av minskningen avser bolagens inkomstskatt. Den lägre bolagsskattebasen påverkar även prognosen över bolagens inkomstskatt 2003 och framåt. I tabell 5.2 framgår förändringarna jämfört med budgetpropositionen fördelade på skatteslag och sektorer. Skatt på arbete har reviderats ned för samtliga år, främst beroende på att antalet arbetade timmar och timlöneökningen nu beräknas bli lägre. Revideringen av konsumtionsskatter förklaras främst av lägre momsintäkter och lägre skatt på energi. Den reviderade prognosen påverkar framför allt statens intäkter. Kommunsektorns skatteintäkter beräknas bli mellan 1,4 och 4,5 miljarder kronor lägre. Den

underliggande nedrevideringen är emellertid något högre, eftersom den kommunala utdebiteringen för 2004 blev högre jämfört med vad som antogs i beräkningen till budgetpropositionen. I de separata avsnitten om skatt på arbete m.fl. finns utförligare förklaringar till förändringarna.

Tabell 5.2 Totala skatter och statsbudgetens inkomster – differenser jämfört med budgetpropositionen för 2004

Miljarder kronor

	2002	2003	2004	2005	2006
Totala skatter	-9,6	-9,1	-16,7	-23,5	-27,2
varav					
Skatt på arbete	-1,3	-3,8	-5,9	-9,7	-10,6
Skatt på kapital	-8,0	-7,2	-7,3	-9,3	-10,8
Konsumtionsskatter	-0,3	-1,5	-3,2	-4,8	-6,0
Övriga skatter	0,0	3,4	-0,3	0,3	0,3
varav					
EU-skatter	0,4	1,0	0,5	-0,7	-0,5
Off. sektorns skatter	-9,9	-10,1	-17,2	-22,7	-26,7
Staten	-9,6	-7,7	-15,5	-18,2	-20,3
Kommunsektorn	-0,2	-2,7	-1,4	-3,2	-4,5
ÅP-systemet	-0,1	0,3	-0,4	-1,4	-1,8
Statsbudgetens inkomster	0,0	-9,1	-17,6	-14,0	-14,2
Skatter	0,0	-9,1	-21,1	-17,5	-16,6
Övriga inkomster	0,0	0,0	3,5	3,5	2,3

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

5.2 Skatterna i finansiellt sparande enligt nationalräkenskaperna

Offentliga sektorns skatteintäkter som de redovisas i avsnitt 5.4 överensstämmer med skatterna som de redovisas i nationalräkenskaperna (NR). Skatterna enligt NR redovisas löpande kvartalsvis i form av preliminärt debiterade skatter och prognoser för bl.a. slutreglering och fastighets-skatter. Vid helårsberäkningarna ersätts prognoserna av utfall. Skatterna i avsnitt 5.4 redovisas fördelat på skatteslag, exempelvis statlig inkomstskatt, fastighetsskatt osv.

NR publicerade hösten 2003 skatterna för inkomståren 1993–2002 periodiserat. Skillnaden gentemot den tidigare redovisningen består i att slutregleringen, dvs. skillnaden mellan slutlig och preliminär skatt (både för hushåll och företag), redovisas det år till vilket slutregleringen är hänförlig istället för det år då slutregleringen fastställs. Den tidigare använda metoden innebar att skatteintäkterna avseende ett visst år bestod av preliminärskatter för ett år och slutregleringar avseende ett tidigare år, dvs. i princip samma

redovisningsprincip som gäller för vissa inkomsttitlar på statsbudgeten. Övergången till en periodiserad redovisning innebär att både preliminärskatter och slutreglering redovisas det år då skattskyldigheten uppstår, dvs. intjänandeåret. Metodändringen innebär att det utfall som NR presenterar i mars året efter inkomståret delvis baseras på prognoser, vilket beror på att slutregleringen blir känd först när den årliga inkomsttaxeringen är avslutad i november året efter inkomståret. I samband med övergången till en periodiserad redovisning har NR även reviderat de tidigare redovisade utfallen. De nya utfallen för åren 2000–2002 finns redovisade i tabell 5.3

Tabell 5.3 Offentliga sektorns skatter enligt NR

Miljarder kronor

	2000	2001	2002
NR-utfall enl. tidigare principer	1 138	1 212	1 201
Periodisering	26	-46	-17
Övriga förändringar	9	7	-14
NR-utfall, periodiserat	1 172	1 172	1 169

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

Övergången till periodiserad redovisning och övriga revideringar innebär att skatteintäkterna är 34 miljarder kronor högre 2000, 39 miljarder kronor lägre 2001 och 32 miljarder kronor lägre 2002. Den ändrade redovisningen påverkar även det finansiella sparandet dessa år.

I tabell 5.4 redovisas utfall och prognoser över skatteintäkterna fördelat på olika sektorer. Sektorsredovisningen av skatterna i tabell 5.4 skiljer sig åt från den sektorsfördelning som finns redovisad i avsnitt 5.4. Skillnaden förklaras av att i avsnitt 5.4 redovisas avgifterna till premiepensionssystemet i ålderspensionssystemet, medan NR redovisar dessa avgifter i statlig sektor. När pensionsrätterna fastställs redovisar NR dessa som en transferering från statlig sektor till ålderspensionssystemet. Metodskillnaden påverkar inte det finansiella sparandet i respektive sektor men däremot skatteandelen.

De totala NR-inkomsterna och totala skatteintäkterna inklusive EU-skatter beräknas öka med i genomsnitt 3,9 procent per år. Statens och kommunsektorns intäkter antas öka med 3,8 respektive 4,5 procent i genomsnitt per år medan motsvarande ökning för pensionssystemet antas bli 2,8 procent. Det finansiella sparandet beräknas uppgå till 0,3 procent av BNP 2004 och beräknas öka till 1,1 procent av BNP 2006. I

avsnitt 5.4 redovisas hur de olika skatteslagen utvecklas. I bilaga 1, *Svensk ekonomi*, avsnitt 11 finns en utförlig redovisning av det finansiella sparandet.

Tabell 5.4 Totala skatter, offentliga sektorns inkomster och utgifter samt finansiellt sparande 2001–2006

Miljarder kronor, procent

	Utfall	Utfall	Prognos			
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Totala skatter	1 183	1 179	1 243	1 275	1 320	1 372
– EU-skatter	11	10	9	8	7	8
= Off. sektor skatter	1 172	1 169	1 233	1 267	1 313	1 364
Staten	676	651	685	701	728	758
Kommunsektorn	359	379	405	421	434	451
ÅP-systemet	137	140	142	146	150	156
+ Övriga inkomster	124	131	136	142	147	154
= S:a NR-inkomster	1 296	1 301	1 369	1 409	1 460	1 519
– S:a NR-utgifter	1 231	1 307	1 357	1 401	1 445	1 489
= Finansiellt sparande	65	-6	12	8	15	30
Andel av BNP	2,9	-0,3	0,5	0,3	0,6	1,1

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid. För åren 2001–2003 avviker totala skatter enligt NR från totala skatter som de redovisas i avsnitt 5.4. Förklaring till avvikelserna finns redovisad i tabell 5.5.

NR kommer under 2004 att göra ytterligare revideringar av utfallen för 2000–2002. Den kommande revideringen beror på att NR fått tillgång till en mer detaljerad redovisning av preliminärskatter. I den redovisning av skatteintäkterna som finns i avsnitt 5.4 har denna information beaktats och i tabell 5.5 finns en beräkning av hur den tillkommande informationen beräknas påverka det reviderade utfall som NR kommer att redovisa senare i år. Den kommande revideringen beräknas minska skatteintäkterna, framförallt 2001 då regeringens bedömning är att de blir 11 miljarder kronor lägre jämfört med det utfall som publicerades i november 2003.

Tabell 5.5 Offentliga sektorns skatter enligt NR med ytterligare periodiseringar

Miljarder kronor

	2000	2001	2002	2003
NR-utfall, periodiserat	1 172	1 172	1 169	1 233
Utfall med ytterligare periodiserade preliminärskatter	1 169	1 161	1 169	1 228
Skillnad	-3	-11	0	-5

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

NR-utfallet för 2003 är preliminärt och grundas delvis på prognoser. Utfallet som publicerades i mars 2004 baseras på en prognos för de skatter som fastställs vid den årliga inkomsttaxeringen. Regeringens bedömning är att utfallet avseende

inkomståret 2003 blir 5 miljarder kronor lägre än det preliminära NR-utfallet.

5.3 Förutsättningar för prognosen

5.3.1 Makroekonomiska förutsättningar

Prognosen över skatteintäkterna baseras på de makroekonomiska förutsättningar som finns redovisade i bilaga 1, Svensk ekonomi. I tabell 5.6 redovisas de antaganden som har störst inverkan på skatterna samt förändringar i förhållande till budgetpropositionen för 2004.

Tabell 5.6 Antaganden och förändringar jämfört med budgetpropositionen för 2004

Arbetade timmar, utbetald lönesumma, hushållens konsumtionsutgifter och KPI juni-juni: årlig procentuell förändring. Kommunal medelutdebitering och statslåneränta: procent. Prisbasbelopp, inkomstbasbelopp och skiktgränser: kronor

	2002	2003	2004	2005	2006
Arbetade timmar i lönesumman	-0,9	-0,9	-0,4	0,5	0,5
Diff. BP2004	0,0	-0,3	-0,4	-0,2	-0,1
Timlön	4,1	3,4	3,2	3,2	3,5
Diff. BP2004	0,0	-0,1	-0,3	-0,3	0,0
Utbetald lönesumma NR	3,2	2,5	2,9	3,6	4,0
Diff. BP2004	-0,7	0,1	-0,7	-0,6	-0,1
Utbetald lönesumma skatteunderlag	3,4	2,3	2,9	3,6	4,0
Diff. BP2004	0,0	-0,1	-0,7	-0,6	-0,1
Hushållens konsumtionsutgifter i löpande priser	3,2	4,5	3,1	3,7	4,0
Diff. BP2004	-0,1	0,6	-0,7	-0,3	0,0
Statslåneränta	5,2	4,4	4,5	4,9	5,1
Diff. BP2004	0,0	0,0	-0,5	-0,6	-0,5
KPI juni-juni	1,8	1,6	0,4	1,3	1,9
Diff. BP2004	0,0	-0,1	-0,8	-0,9	-0,1
Kommunal medelutdeb.	30,52	31,17	31,51	31,51	31,51
Diff. B2004	0,0	0,0	0,19	0,19	0,19
Ink. basbelopp	38 800	40 900	42 300	42 900	44 600
Diff. BP2004	0	0	-100	-400	-600
Prisbasbelopp	37 900	38 600	39 300	39 400	39 900
Diff. BP2004	0	0	0	-300	-700
Skiktgräns	273 800	284 300	291 800	298 800	308 600
Diff. BP2004	0	0	0	-2 300	-4 900
Övre skiktgräns	414 200	430 000	441 300	452 000	466 800
Diff. BP2004	0	0	0	-3 300	-7 300

I beräkningen till budgetpropositionen antogs att medelutdebiteringen avseende 2004 för kommuner och landsting skulle öka med 15 öre. De kommunala utdebiteringarna blev emellertid högre, vilket innebar att medelutdebiteringen

ökade med sammanlagt 34 öre jämfört med 2003.

Förändringen av konsumentprisindex (KPI) juni-juni för 2004 beräknas bli 0,8 procentenheter lägre jämfört med budgetpropositionen. Även för följande år har prognosen justerats ned. Därmed har bl.a. prisbasbeloppet och skiktgränserna i den statliga inkomstbeskattningen justerats ned jämfört med budgetpropositionen.

Enligt det preliminära utfallet från nationalräkenskaperna (NR) ökade lönesumman med 2,5 procent 2003. Sammanställningar från de månatliga skattedeclarationerna indikerar dock att lönesumman ökade med 2,3 procent. Denna ökningstakt stämmer även bättre överens med de bokförda skatterna under 2003. I absoluta tal motsvarar skillnaden mellan lönesumman enligt NR och skatteunderlagets lönesumma ungefär 2 miljarder kronor.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen antas lönesumman öka långsammare under samtliga prognosår.

5.3.2 Ändrade skatteregler

I detta avsnitt redogörs för de skatteåtgärder som regeringen aviserar i denna proposition. En sammanfattning av periodiserade bruttoeffekterna ges i tabell 5.7.

Tabell 5.7 Periodiserade effekter brutto och indirekta effekter för offentlig sektor 2004–2006

Miljarder kronor

	2004	2005	2006
ROT-avdrag bostadshus	-1,40	-1,00	
Skattestimulans, källsortering		-0,27	-0,13
Skattestimulans, offentliga lokaler		-1,33	-0,67
Nedsatt elskatt energiintensiv industri	-0,09	-0,18	-0,18
Indirekta effekter	0,02	0,04	0,04
Summa	-1,47	-2,74	-0,94

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

ROT-avdrag

Regeringens bedömning: Ett tillfälligt ROT-avdrag i form av en skattereduktion för utgifter för byggnadsarbeten införs under perioden den 15 april 2004 till och med den 30 juni 2005. De nya reglerna skall ges retroaktiv tillämpning, vilket innebär att byggnadsarbeten som utförs under den angivna perioden kan ge rätt till skattereduktion.

Skälen för regeringens bedömning: Den svaga utvecklingen på arbetsmarknaden som i frånvaro av särskilda åtgärder kan förutses under resten av år 2004 och under år 2005 motiverar en sysselsättningsstimulans under denna period. För att tidigarelägga byggande och minska risken för senare överhettning kommer regeringen inom kort återkomma med ett förslag om ett tillfälligt ROT-avdrag i form av en skattereduktion för utgifter för byggnadsarbeten under perioden den 15 april 2004 till och med den 30 juni 2005. Enligt de bedömningar som nu kan göras saknas skäl att låta stimulansen verka efter första halvåret 2005. Detta motiverar att den bortre tidsgränsen sätts till 30 juni 2005. Rätten till ROT-avdrag bör gälla åtgärder som vidtagits tidigast dagen efter den 14 april 2004, dvs. den dag då förslaget blir offentligt. En senare starttidpunkt skulle kunna verka hämmande på byggnadsverksamhet fram till denna tidpunkt.

Ett förslag bereds för närvarande i Finansdepartementet och en proposition skall överlämnas till riksdagen så snart som möjligt. Systemet skall i allt väsentligt utformas enligt de regler av motsvarande slag som gällde den 15 april 1996 till den 31 mars 1999 (prop. 1995/96:229, SFS 1996:725). Det innebär att det kommande förslaget skall utformas på följande sätt. Skattereduktionen medges ägare till bostadshus eller innehavare av privatbostadsrätt som haft utgifter för byggnadsarbete dvs. för reparation, underhåll och om- och tillbyggnad av bostadshus. Som byggnadsarbete räknas inte åtgärder som enbart avser service på maskiner och andra inventarier, installationer eller rengöring. Liksom tidigare medges inte skattereduktion för utgifter för material och utrustning och inte heller för värdet av det egna byggnadsarbete som ägaren eller innehavaren lagt ner. En förutsättning är också att den som utför arbetet innehar F-skattsedel. Utgifter för åtgärder där försäkringsersättning lämnats, där annan skattereduktion medgivits eller där bidrag beviljats räknas inte in i underlaget för skattereduktion.

Skattereduktion kommer att medges för utgifter för byggnadsarbete som utförts under tiden från och med den 15 april 2004 till och med den 30 juni 2005 och som är betalda vid tiden för ansökan. Skattereduktionen tillgodoräknas med 30 procent av utgiften för byggnadsarbetet. Om utgiften understiger 2 000 kronor

medges inte någon skattereduktion. Skattereduktion kommer att medges med högst 10 500 kronor för småhus som utgör en taxeringsenhet, med högst 5 000 kronor för innehav av en privatbostadsrätt och för hyreshus som utgör en taxeringsenhet med det högsta av 20 000 kronor och ett belopp motsvarande tre gånger fastighetsskatten för bostadsdelen för hela kalenderåret 2004. Ansökan om skattereduktion skall göras hos Skatteverket. Skatteverket uppskattar att administrationen av ROT-avdraget kommer att ge upphov till merkostnader på 35 miljoner kronor.

Ikraftträdande

Regeringen kommer i den kommande propositionen att föreslå att de nya reglerna skall ges retroaktiv tillämpning och omfatta åtgärder som företas från och med den 15 april 2004.

Offentlig-finansiella konsekvenser

Det samlade skattebortfallet bedöms, utifrån erfarenheterna av den tidigare stimulansen, uppgå till 2,4 miljarder kronor. I periodiserade termer beräknas 1,4 miljarder kronor belasta 2004 medan resterande 1,0 miljarder kronor faller på 2005.

Skattestimulans för källsortering

Regeringens bedömning: En särskild skattestimulans för investeringar i källsorteringslokaler i flerbostadshus bör införas under perioden den 1 januari 2005 till och med den 30 juni 2006.

Skälen för regeringens bedömning: I syfte att skapa bättre förutsättningar för sopsortering i hushållssektorn bör inrättande av källsorteringslokaler i flerbostadshus stimuleras. Ett arbete inleds därför inom regeringskansliet för att ta fram ett förslag till en särskild skattestimulans för investeringar i källsorteringsutrymmen i flerfamiljshus. En departementsskrivelse skall skyndsamt tas fram och remissbehandlas. Förslaget skall kunna träda i kraft den 1 januari 2005 och gälla fram till och med den 30 juni 2006. Det totala skattebortfallet under perioden beräknas till 400 miljoner kronor.

Särskilt skattestimulans för miljöinvesteringar i offentliga lokaler

Regeringens bedömning: En särskild skattestimulans för miljöinvesteringar i offentliga lokaler bör införas för perioden den 1 januari 2005 till och med den 30 juni 2006.

Skälen för regeringens bedömning: Med hänvisning till de energi- och miljöpolitiska målen anser regeringen att en särskild skattestimulans bör införas för att främja vissa typer av miljöinvesteringar i offentligt ägda lokaler. En departementsskrivelse ska därför skyndsamt tas fram och remissbehandlas. Stimulansen skall riktas till vissa specificerade energibesparande åtgärder och konvertering till förnyelsebar energi i offentligt ägda lokaler. Den skall uppgå till 30 procent av de totala kostnaderna upp till ett visst belopp. För installation av solceller skall stimulansen uppgå till 70 procent av den totala kostnaden upp till ett visst belopp. Stimulansen skall kunna tillämpas på åtgärder som utförs under perioden den 1 januari 2005 till och med den 30 juni 2006. Det totala skattebortfallet beräknas till 2 miljarder kronor. Den förhöjda stimulansen för installation av solceller beräknas svara för 100 miljoner kronor av detta belopp.

Ändrade regler för energiskatt på el i vissa industrier

Regeringens bedömning: Reglerna om skattefrihet för el som förbrukas i vissa industriella processer bör anpassas till gällande energiskattedirektiv. Vidare bör regler om nedsättning av elskatt för företag som deltar i program för energieffektivisering införas. De nya reglerna bör träda i kraft den 1 juli 2004, dvs. samtidigt som nollskattesatsen på el för hela industrin ersätts med en skattesats på 0,5 öre per kWh.

Skälen för regeringens bedömning: Efter förslag i budgetpropositionen för 2004 har riksdagen beslutat att nuvarande nollskattesats på el för hela industrin skall ersättas med en skattesats på 0,5 öre per kWh från och med 1 juli 2004. De befintliga avdragsbestämmelserna i

lagen (1994:1776) om skatt på energi innebär att el som förbrukas i vissa industriprocesser blir skattefri. Det gäller t.ex. tillverkning av råaluminium, klor-alkali och klorat. Även el som förbrukas vid tillverkning av mineraloljor undantas. Det nya energiskattedirektivet ger dock möjligheter att undanta ytterligare industriella processer. Regeringen planerar därför att inom kort lägga fram en proposition med förslag till justering av reglerna om skattefrihet för el som förbrukas i vissa industriella processer. Förslaget är utformat i enlighet med gällande energiskattedirektiv. Avsikten är att förändringen skall träda i kraft den 1 juli 2004. Det skattebortfall som följer av dessa justeringar har redan beaktats i beräkningen av den intäktsförstärkning som införandet av en skattesats på 0,5 öre per kWh medför.

Det nya energiskattedirektivet ger även möjlighet till nedsättning av elskatten under minimiskattenivån under vissa förutsättningar. Det gäller t.ex. för företag som gör ett åtagande genom avtal om att främja energieffektivisering och minska koldioxidutsläppen. Regeringen bereder nu ett förslag till program för energieffektivisering för energiintensiva företag, som avses överlämnas till riksdagen under våren 2004 för beslut under hösten 2004. Förslaget ger företag möjlighet att delta i femåriga program för energieffektivisering i utbyte mot nedsättning av energiskatten på el. Förslaget skall träda i kraft den 1 juli 2004. Det beräknas medföra minskade elskatteintäkter med 90 miljoner kronor under 2004. Den periodiserade nettoeffekten beräknas uppgå till 70 miljoner kronor. Den fulla årseffekten uppträder först fr.o.m. 2005 och beräknas då uppgå till 140 miljoner kronor netto.

5.3.3 Sammanfattning av ändrade skatteregler 1999–2004

Utvecklingen för de olika skattelagen beror dels på de underliggande skattebasernas förändring, dels på beslutade eller föreslagna regeländringar. För en sammanställning av bruttoeffekterna av de viktigaste regeländringarna 1999–2004, se tabell 5.8.

För att kunna följa den underliggande utvecklingen av de olika skattelagen redovisas bruttoeffekterna av de viktigaste regeländringarna under 1999–2004.

Tabell 5.8 Regeländringar 1999–2004, bruttoeffekter i förhållande till föregående år

Miljarder kronor

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Skatt på arbete	-8,7	-11,4	-15,7	-21,8	19,4	2,0
Kommunal skatt	-0,7	5,9	4,7	3,4	15,1	4,5
Förändrad medelutdebitering	-1,7	1,0	1,7		8,3	4,5
Fast belopp 200 kr	1,3					
Begränsat avdrag för allmän pensionsavgift		5,0	5,2	5,2		
Höjt grundavdrag			-2,0	-1,8	-7,3	
Pensionsomläggning 2003					14,1	
Övrigt	-0,3	-0,1	-0,2			
Statlig skatt	-5,7	-0,8	-2,4	-1,3		0,7
Sänkt skatt från 25 till 20 % på inkomster upp till övre skiktgräns	-4,2					
Fast belopp 200 kr	-1,3					
Begränsat avdrag för allmän pensionsavgift		1,4	1,4	1,3		
Skiktgränsjusteringar		-2,2	-3,3	-2,4		0,7
Höjt grundavdrag			-0,4	-0,2		
Övrigt	-0,2		-0,1			
Allmän pensionsavgift	0,9	0,5				
Höjt tak för allmän pensionsavgift från 7,5 till 8,06 basbelopp	0,9					
Höjd allmän pensionsavgift från 6,95 till 7,00 %		0,5				
Skattereduktioner	-3,2	-15,8	-16,9	-22,4	4,3	-2,0
Skattereduktion för låg- och medelinkomsttagare (1 320 kr)	-3,2		-0,3	-1,6	4,3	
Skattereduktion för allmän pensionsavgift		-15,8	-16,6	-17,3		
Skattereduktion för fackföreningsavgift, ROT (2004)				-3,5		-0,6
Skattereduktion 200 kronan, skatteväxling						-1,4
Socialavgifter		-1,2	-1,1	-1,5		-1,2
Sänkta socialavgifter från 33,06 till 32,92 till 32,82 och till 32,70 %		-1,2	-0,9			-1,2
Nedsättning stödområde A				-0,4		
Nedsättning socialavgifter sjöfart			-0,2	-1,1		
Skatt på kapital	-4,5	1,4	-7,1	-1,8	-0,4	-1,4
Inkomstskatt företag	-2,5	2,0	-3,1			-0,8
Återföring från periodiseringsfond		2,5	1,5			
Återföring från skatteutjämningsreserv upphör			-2,1			
Periodiseringsfond från 5 till 6 år (1999), avsättning 20 till 25 % (2001)	-2,5		-2,5			
Skattereduktion för reparation och ombyggnad, ROT						-0,8
Återköp aktier, sänkt skatt investmentbolag, ändrade 3:12-regler		-0,5				0,0
Fastighetsskatt	-2,0	-0,6	-3,3		-0,4	-0,3
Sänkt skattesats för hyreshus, bostadsdel 1989/90 från 1,2 till 0,6 %		-0,2	0,2			
Återinförd omräkning för hyreshus, bostadsdel och småhus			6,5			
Hyreshus, bostadsdel, sänkt skattesats från 1,5 till 1,3 till 1,2 till 0,5 %	-0,8	-0,4	-4,0			
Småhus, sänkt skattesats från 1,5 till 1,0 %			-5,8			
Begränsningsregel fastighetsskatt, nytt taxeringsförfarande			-0,2		-0,4	-0,3
Sänkt skattesats, markvärde för vattenkraft från 2,21 till 0,5 %	-1,2					
Övriga skatter på kapital			-0,7	-1,8		-0,3
Höjd kapitalvinstskatt för privatbostäder från 15 till 20 %			1,5			
Höjda fribelopp för förmögenhetsskatt			-2,2	-1,8		
Slopad arvsskatt mellan makar						-0,3
Skatt på konsumtion och insatsvaror		2,8	2,2	-0,1	2,1	1,2
Skatt på energi		1,7	3,3	1,8	1,7	2,4
Förändrade energiskatter		1,7	2,0	0,9	1,8	1,0
Förändrad koldioxidskatt			1,0	0,9	0,9	0,8
Förändrad skatt på diesel			0,3			0,3
Övriga energiskatteförändringar					-1,0	0,3
Övriga skatter på konsumtion och insatsvaror		1,1	-1,1	-1,9	0,4	-1,2
Sänkt skatt på vissa byggtjänster					-0,1	-1,2
Sänkt mervärdesskattesats för personbefordran från 12 till 6 %			-1,0			
Sänkt mervärdesskattesats på böcker och tidskrifter från 25 till 6 %				-1,3		
Förändrad vägtrafikskatt samt slopad försäljningsskatt på lätta lastbilar m.m.			-0,1	-0,1		
Tobaksskatt, höjd skatt på lågpriscigaretter					0,1	
Sänkt skatt på vin				-0,6		
Avfallsskatt samt naturgrusskatt		1,1		0,1	0,4	
Summa	-13,2	-7,2	-20,6	-23,7	21,1	1,8
Summa exkl. pensionsomläggningen	-13,2	-7,2	-20,6	-23,7	7,0	1,8

Beloppen visar den årligt tillkommande intäktsförändringen till följd av ändrade skatteregler. Det är viktigt att understryka att de redovisade beloppen avser periodiserade bruttoeffekter, dvs. storleken på den initiala skatteändringen. Nettoeffekter beaktar även indirekta effekter på offentliga utgifter och andra skattebaser via förändringar i löner, priser och bolagsvinster. Effekterna på de kassamässiga inkomsterna är i regel mindre införandeåret eftersom bl.a. uppbojdsförskjutningar och jämkningar då måste beaktas.

I budgetpropositionen för 2004 föreslog regeringen en skatteväxling med en höjning av energiskatten och en motsvarande sänkning av skatt på arbete. Enligt överenskommelse mellan regeringen och samarbetspartierna skall den gröna skatteväxlingen utökas 2005 och 2006 med 4 respektive 3 miljarder kronor. Någon överenskommelse om hur den utökade skatteväxlingen skall utformas finns ännu inte. För 2005 och 2006 har växlingen därför beräkningstekniskt lagts in med samma profil som skatteväxlingen 2004.

5.3.4 Osäkerhetskällor som påverkar skatteprognoserna

Den osäkerhet som finns i alla prognoser kan specifikt för skatteprognoser hänföras till två faktorer, dels bedömningen av den underliggande skattebasens storlek, dels bedömningen av dess utvecklingstakt. Till följd av avdrag, gränsvärden, etc. skiljer sig skattebaser ofta från det i ekonomisk mening relevanta underlaget. Förmögenhetsskattepliktiga tillgångar tas exempelvis upp till olika andelar av marknadsvärdet. Skatternas utvecklingstakt skall bl.a. bedömas i förhållande till den ekonomiska utvecklingen. Således kommer tillförlitligheten i skatteprognosen att påverkas både av noggrannheten i utgångsläget och möjligheten att bedöma skatternas samvariation med makroekonomin.

På kort sikt ligger osäkerheten i prognosen främst i bedömningen av bolagsskatter och av hushållens skatt på kapitalvinster. På längre sikt är det däremot främst prognosen avseende skatt på arbete som svarar för osäkerheten, vilket förklaras av dess stora andel av de totala skatterna. När det gäller prognosen för skatt på arbete är utvecklingen av antal arbetade timmar och timlön en osäkerhetskälla. En ökning av lönesumman med 1 procent ökar skatteunderlaget med ca 10 miljarder kronor och skatterna på arbete

(inkomstskatt och arbetsgivaravgifter) med 7–8 miljarder kronor. För konsumtionsbaserade skatter gäller som tumregel att om hushållens konsumtionsutgifter förändras med 1 procent leder det till förändrade momsintäkter med ca 1,2 miljarder kronor. Därutöver påverkas skatteintäkterna av konsumtionens sammansättning eftersom uttaget av indirekta skatter på konsumtion skiljer sig åt för olika varugrupper.

5.4 Totala skatter

I tabell 5.9 redovisas de totala skatteintäkterna för perioden 1999–2006. Skatteintäkterna har en direkt koppling till det aktuella årets skatteregler och makroekonomiska förutsättningar i form av timlön, sysselsättning, inflation m.m. Numera överensstämmer denna redovisning med hur NR redovisar skatterna. De skatter som NR redovisar i offentlig sektor är något lägre än de totala skatterna. I NR redovisas nämligen inte den del av mervärdesskatten och tullinkomsterna som ingår i avgiften till EU som transaktioner i den offentliga sektorn utan som en skatt till EU.

5.4.1 Proformajämförelse

I samband med att NR övergick till att redovisa skatterna periodiserat (se avsnitt 5.2) beslutades även att anstånd som medges för omprövningar av slutlig skatt skall påverka redovisningen av skatterna. Anstånd medges i regel för skatter där den skattskyldige och skattemyndigheten har olika uppfattning och där beslutet kommer att avgöras i en rättslig prövning. Ändringen innebär att NR inte kommer att redovisa intäkten förrän den är definitivt fastställd. Beslutet att låta anstånden påverka de totala skatteintäkterna motiverades med att utfallen av omprövningarna är osäkra och om hänsyn inte tas till osäkerheten finns det risk att skatteintäkterna och därmed det finansiella sparandet överskattas.

För att få jämförbarhet med prognosen över de periodiserade skatterna som redovisades i budgetpropositionen för 2004 har en proforma-redovisning gjorts av den då redovisade prognosen. I tabell 5.10 framgår prognosen till budgetpropositionen, prognosen till budgetpropositionen proformaredovisad samt den nu aktuella prognosen för åren 2001–2006.

Tabell 5.9 Totala skatteintäkter 1999–2006

Miljarder kronor

Inkomstår	Utfall 1999	Utfall 2000	Utfall 2001	Utfall 2002	Prognos 2003	2004	2005	2006
Skatt på arbete	704,1	729,2	756,9	765,2	801,5	827,4	853,2	884,0
<i>Direkta skatter</i>	<i>408,8</i>	<i>414,0</i>	<i>423,4</i>	<i>420,4</i>	<i>449,9</i>	<i>467,0</i>	<i>481,6</i>	<i>498,7</i>
Kommunal skatt	323,2	336,3	359,4	378,5	403,3	421,0	434,5	450,9
Statlig skatt	29,6	33,5	34,6	33,1	32,6	33,6	36,8	38,6
Allmän pensionsavgift	60,0	63,1	65,7	68,1	70,8	72,9	74,9	77,6
Skattereduktioner m.m.	-4,0	-18,9	-36,4	-59,4	-56,9	-60,5	-64,6	-68,3
Artistskatt	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
<i>Indirekta skatter</i>	<i>295,4</i>	<i>315,1</i>	<i>333,5</i>	<i>344,8</i>	<i>351,6</i>	<i>360,4</i>	<i>371,6</i>	<i>385,2</i>
Arbetsgivaravgifter	273,0	288,8	304,3	314,9	321,9	329,9	340,5	353,2
Egenavgifter	7,4	8,1	8,4	8,9	9,0	9,4	9,8	10,1
Särskild löneskatt	18,5	22,1	25,3	27,6	27,6	28,3	29,0	29,8
Nedsättningar	-6,0	-5,9	-6,2	-8,1	-8,4	-8,7	-9,0	-9,3
Tjänstegruppliv	2,4	2,1	1,7	1,4	1,6	1,5	1,4	1,4
Skatt på kapital	130,0	161,3	119,5	101,8	107,7	113,9	119,8	126,3
<i>Skatt på avkastning och vinster</i>	<i>114,7</i>	<i>145,6</i>	<i>105,0</i>	<i>89,1</i>	<i>95,0</i>	<i>100,6</i>	<i>106,2</i>	<i>112,1</i>
Skatt på kapital, hushåll	25,5	34,4	14,2	6,3	9,1	13,5	14,5	14,4
Skatt på bolagsvinster	53,5	72,5	52,1	43,9	46,8	48,7	51,8	54,6
Avkastningsskatt	10,9	13,3	14,9	13,4	12,6	12,1	13,0	14,9
Fastighetsskatt	23,3	23,3	21,2	23,5	24,5	25,1	25,6	26,1
Kupongskatt m.m.	1,5	2,3	2,6	2,0	1,9	1,2	1,3	2,1
<i>Skatt på egendom</i>	<i>15,2</i>	<i>15,7</i>	<i>14,4</i>	<i>12,7</i>	<i>12,8</i>	<i>13,3</i>	<i>13,7</i>	<i>14,2</i>
Förmögenhetsskatt	8,6	8,2	6,5	3,9	4,4	4,5	4,7	4,9
Arvs- och gåvoskatt	2,1	2,5	2,6	3,0	2,5	2,6	2,5	2,6
Stämpelskatt	4,5	4,9	5,4	5,8	5,9	6,2	6,4	6,7
Skatt på konsumtion och insatsvaror	272,7	284,2	296,8	311,5	325,4	332,6	346,2	360,8
Mervärdesskatt	190,1	198,8	207,3	217,7	228,8	233,4	241,9	251,3
Tobaksskatt	7,4	7,7	8,1	8,4	8,3	8,4	8,6	8,8
Skatt på etylalkohol	4,7	4,9	4,9	5,1	4,7	3,9	3,8	3,9
Skatt på vin m.m.	3,5	3,6	3,7	3,5	3,6	3,8	4,0	4,2
Skatt på öl	2,5	2,4	2,4	2,6	2,6	2,7	2,8	2,8
Energiskatt	37,4	38,3	36,4	37,1	36,4	35,2	37,2	39,2
Koldioxidskatt	12,7	12,0	17,0	19,9	23,8	27,8	30,1	32,3
Övrig skatter på energi och miljö	1,7	3,1	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Skatt på vägtrafik	6,4	6,9	7,7	8,2	8,3	8,4	8,5	8,6
Skatt på import	3,5	3,8	3,6	3,5	3,5	3,6	3,8	4,1
Övriga skatter	2,7	2,7	2,2	2,0	2,0	2,0	2,1	2,2
Restförda skatter, nedsättningar m.m.	10,2	6,9	2,1	-0,2	2,8	1,2	1,3	1,1
Restförda skatter	-3,1	-5,0	-5,2	-7,3	-5,9	-6,1	-6,4	-6,6
Övriga skatter	13,3	12,0	7,3	7,0	8,8	7,4	7,6	7,7
Totala skatteintäkter	1 117,1	1 181,6	1 175,3	1 178,2	1 237,5	1 275,2	1 320,5	1 372,1
Kommunalskatt	323,2	336,3	359,4	378,5	403,3	421,0	434,5	450,9
Avgifter till ålderspensionssystemet	110,2	145,2	152,3	158,2	159,8	164,4	169,8	176,2
EU-skatter	12,2	13,1	13,3	9,3	9,3	7,9	7,3	7,7
Statens skatteintäkter	671,5	687,0	650,2	632,2	665,1	681,9	709,0	737,4

Samtliga jämförelser mot budgetpropositionen är gjorda mot den proformaredovisade prognosen.

Tabell 5.10 Skatteintäkter 2001–2006, skillnader jämfört med BP2004 och BP2004 proformaredovisad

Miljarder kronor

	Utfall	Utfall	Prognos			
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
BP2004	1 179	1 189	1 248	1 294	1 346	1 402
BP2004 proforma	1 175	1 188	1 247	1 292	1 344	1 399
VP2004	1 175	1 178	1 237	1 277	1 322	1 372
Metodskillnad	-4	-1	-1	-2	-2	-2
Prognosskillnad	0	-10	-9	-17	-24	-27

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

5.4.2 Skatt på arbete

Skatt på arbete utgör 65 procent av de totala skatteintäkterna. Utvecklingen av skatterna beror utöver utvecklingen av underlagen även på förändringar i regelsystemen. Under perioden 2002–2006 beräknas skatteintäkterna öka med 119 miljarder kronor eller med 16 procent. Den genomsnittliga ökningen uppgår till 3,7 procent per år. Utvecklingen och differenser mot budgetpropositionen för 2004 redovisas i tabell 5.11.

Tabell 5.11 Skatt på arbete 2002–2006

Miljarder kronor och procentuell utvecklingstakt

	Utfall	Prognos				
	2002	2003	2004	2005	2006	
Skatt på arbete	765,2	801,5	827,4	853,2	884,0	
<i>Direkta skatter</i>	<i>420,4</i>	<i>449,9</i>	<i>467,0</i>	<i>481,6</i>	<i>498,7</i>	
Kommunal skatt	378,5	403,3	421,0	434,5	450,9	
Statlig skatt	33,1	32,6	33,6	36,8	38,6	
Allmän pens.avg.	68,1	70,8	72,9	74,9	77,6	
Skattereduktioner	-59,4	-56,9	-60,5	-64,6	-68,3	
Artistskatt	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
<i>Indirekta skatter</i>	<i>344,8</i>	<i>351,6</i>	<i>360,4</i>	<i>371,6</i>	<i>385,2</i>	
Arb. givaravgifter	314,9	321,9	329,9	340,5	353,2	
Egenavgifter	8,9	9,0	9,4	9,8	10,1	
Särskild löneskatt	27,6	27,6	28,3	29,0	29,8	
Nedsättningar	-8,1	-8,4	-8,7	-9,0	-9,3	
Tjänstegruppliv	1,4	1,6	1,5	1,4	1,4	
Diff. BP2004	-1,3	-3,8	-5,9	-9,7	-10,6	
<i>Direkta skatter</i>	<i>-0,2</i>	<i>-3,7</i>	<i>-3,8</i>	<i>-5,0</i>	<i>-5,0</i>	
<i>Indirekta skatter</i>	<i>-1,1</i>	<i>-0,1</i>	<i>-2,0</i>	<i>-4,7</i>	<i>-5,7</i>	
Utvecklingstakt	1,1	4,7	3,2	3,1	3,6	
<i>Direkta skatter</i>	<i>-0,7</i>	<i>7,0</i>	<i>3,8</i>	<i>3,1</i>	<i>3,6</i>	
<i>Indirekta skatter</i>	<i>3,4</i>	<i>2,0</i>	<i>2,5</i>	<i>3,1</i>	<i>3,7</i>	

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

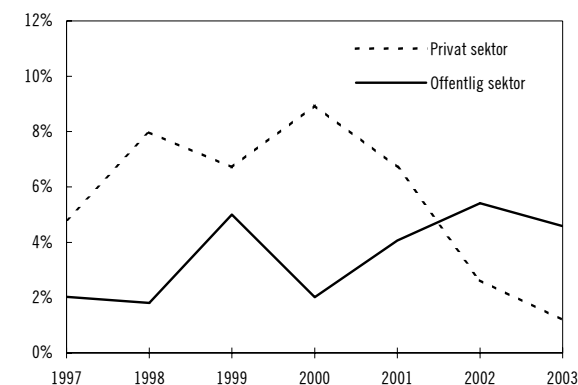
Jämfört med budgetpropositionen för 2004 har intäkterna reviderats ned med mellan 3,8 och 10,6 miljarder kronor för åren 2003–2006.

Skattskyldigheten skiljer sig åt mellan olika skatter, varför skatt på arbete delas upp i direkta och indirekta skatter. Vilka skatter som redovisas under direkta respektive indirekta skatter framgår av tabell 5.11. Löner och andra ersättningar för arbete är skattebas både för direkta och indirekta skatter medan transfereringsinkomster, som sjuk- och föräldraersättning, arbetslöshetsersättning och pensioner endast är underlag för direkt beskattning. För de direkta skatterna kan ytterligare en distinktion göras. Det är endast pensionsgrundande inkomster som utgör skatteunderlag för allmän pensionsavgift, vilket innebär att allmän pensionsavgift inte tas ut på pensioner.

Till skillnad vad som är fallet i många andra länder inkomstbeskattas i stort sett de svenska hushållens samtliga ersättningar för arbete. I Sverige tas arbetsgivaravgifter dessutom ut på lön till anställda i statlig och kommunal sektor. Bruttoredovisningen syftar till att skapa neutralitet mellan privat och offentlig produktion, samtidigt som den innebär en ökad transparens vid jämförelser av utgifter inom olika utgiftsområden. Dessvärre blir det svårare att se hur ekonomin utvecklas genom att endast analysera hur skatterna utvecklas. En ökning av skatteintäkterna från arbete påverkar de offentliga finanserna olika beroende på om sysselsättningen ökar (minskar) i offentlig eller i privat sektor. Vid en analys av hur skatterna utvecklas över tiden är det således viktigt att veta i vilken sektor som skattebasen ökar.

Diagram 5.1 Löner i privat och offentlig sektor

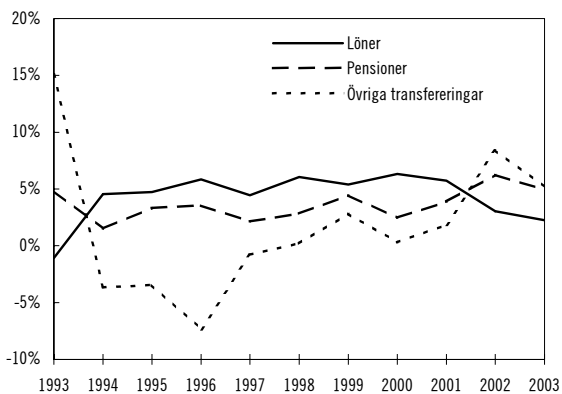
Procentuell utvecklingstakt

I diagram 5.1 visas den årliga utvecklingen av utbetalda löner i offentlig och privat sektor. Utvecklingstakten i den privata sektorn låg mellan 5 och 9 procent per år under perioden 1997–2001 för att 2002 och 2003 minska till mellan 1 och 3 procent. Under motsvarande period har utvecklingstakten för löneutbetalningarna i offentlig sektor visat en uppåtgående trend. Andelen löneersättningar från privat sektor var som högst 2001 då den uppgick till 72 procent. I det preliminära utfallet för 2003 har andelen minskat till 70,8 procent. Allt annat lika innebär en ökning av andelen i privat sektor med en procentenhet att de offentliga finanserna stärks med i storleksordningen 7 miljarder kronor.

Diagram 5.2 Utveckling av löner och andra ersättningar

Procentuell utvecklingstakt

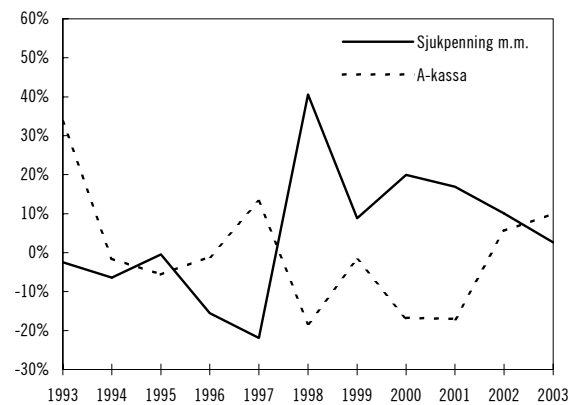

Utvecklingen av de direkta skatterna är även beroende av skattepliktiga transfereringar. Diagram 5.2 visar hur löner, sjukpenning, arbetslöshetsersättningar och pensioner utvecklats mellan 1993 och 2003. Mellan 1994 och 2001 var utvecklingstakten högre för löner än för pensioner och övriga transfereringar. De två sista åren beror emellertid detta på den relativt höga ökningstakten för löner i offentlig sektor. Utvecklingen för övriga transfereringar beror framför allt på att sjukpenning ökat.

Diagram 5.3 visar samvariationen mellan utvecklingstakterna för sjukpenning och arbetslöshetsersättning. Av diagrammet framgår att uppgångar i sjukpenningen i regel motsvaras av nedgångar i arbetslöshetsersättningen och omvänt. Tidserien inkluderar även effekter av de regeländringar som skett under perioden. Till de viktigare ändringarna hör sänkt ersättningsnivå och arbetsgivarinträde de fyra första veckorna 1997, återgång till tvåveckorsinträde 1998 samt införandet av treveckorsinträde 2003.

Diagram 5.3 Sjukpenning och arbetslöshetsersättning

Procentuell utvecklingstakt

Direkta skatter

Direkt skatt på arbete utgör 36 procent av offentliga sektorns skatteintäkter. Under prognosperioden beräknas de direkta skatterna öka med 78 miljarder kronor eller med 19 procent. Den genomsnittliga utvecklingen är 4,4 procent per år.

Tabell 5.12 Skattepliktiga inkomster 2002–2006

Miljarder kronor och procent

	Utfall		Prognos		
	2002	2003	2004	2005	2006
Totala inkomster	1 405	1 463	1 510	1 557	1 611
Diff. BP2004	2	-5	-7	-14	-21
Andel av totala inkomster					
Löneersättningar	67,5	66,3	66,1	66,3	66,6
Pensioner	20,3	21,6	21,9	21,7	21,7
Övriga transfereringar	7,2	7,3	7,2	7,1	6,9
Näringsverksamhet	3,2	3,1	3,2	3,2	3,2
Övrigt	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7

I tabell 5.12 redovisas hur skattepliktiga inkomster fördelar sig under åren 2002–2006. Andelarna är relativt stabila under perioden även om viss variation förekommer mellan åren. De ökade utbetalningarna av transfereringar (arbetslöshet, sjukdom, pensioner m.m.) och den minskande sysselsättningen framträder relativt tydligt 2003 då löneandelen sjunker samtidigt som transfereringarna ökar i ungefär samma omfattning. Trots en antagen återhämtning av konjunkturen beräknas löneandelen fortfarande vara under 67 procent 2006.

Jämfört med budgetpropositionen har intäkterna från direkt skatt på arbete reviderats ned med mellan 3,7 och 5,0 miljarder kronor under åren 2003–2006.

Kommunal inkomstskatt

Mellan 2002 och 2006 beräknas den kommunala skatten öka med 72 miljarder kronor eller med i genomsnitt 4,5 procent per år.

I tabell 5.13 redovisas utvecklingen av kommunernas skatteunderlag för inkomstären 2002–2006.

Tabell 5.13 Förändring av kommunernas skatteunderlag 2002–2006

Procentuell utveckling

	2002	2003	2004	2005	2006
Aktuell beräkning	5,3	4,4	3,3	3,5	3,8
BP2004	5,2	5,0	3,5	4,0	4,0
VP2003	4,9	5,6	3,9	4,1	4,1
Akkumulerat					
Aktuell beräkning	5,3	9,9	13,5	17,5	21,9
VP2003	5,2	10,5	14,5	19,0	23,8
BP2003	4,9	10,7	15,1	19,8	24,7

Kommunernas skatteunderlag beräknas 2004 öka med 7,8 procent jämfört med 2002. Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen är utvecklingen något svagare, vilket framför allt förklaras av att utvecklingstakten för utbetalda löner beräknas bli lägre under prognosperioden. Även reviderade transfereringar (inkl. pensioner) har betydelse.

Tabell 5.14 visar den underliggande utvecklingen av kommunskatterna efter korrigering för regeländringar och kommunal utdebitering.

Tabell 5.14 Faktisk och underliggande utveckling av kommunal skatt 2002–2006

Miljarder kronor

	2002	2003	2004	2005	2006
Faktisk utveckling	19	25	18	13	16
Regeländringar	3	-7			
Pensionsreformen		14			
Utdebitering		8	5		
Underliggande utveckling	16	10	13	13	16

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

Den årliga förändringen under prognosperioden varierar mellan 13 och 25 miljarder kronor. Både de genomförda regeländringarna 2002, utdebiteringshöjningarna 2003 och 2004 samt pensionsomläggningen 2003 ökar kommunernas skatteintäkter. Bortsett från inkomståret 2003 är den underliggande utvecklingen av kommunskatterna jämn. Den relativt svaga underliggande utvecklingen 2003 är i stort hänförlig till den svaga arbetsmarknaden detta år.

De senaste årens ändrade skatteregler har haft stor inverkan på de kommunala skatteintäkterna.

Det skall dock påpekas att regeländringarna inklusive pensionsomläggningen inte påverkar kommunernas finanser, då intäktsförändringen regleras via det generella statsbidraget på statsbudgetens utgiftssida.

Nivån på intäkterna är även beroende av den kommunala utdebiteringen. Inkomståret 2003 var medelutdebiteringen 20,70 procent för kommunerna och 10,47 procent för landstingen, dvs. totalt 31,17 procent. Inkomståret 2004 är medelutdebiteringen 20,80 respektive 10,71 procent. Den kommunala medelutdebiteringen uppgår därmed till 31,51 procent, vilket innebär en ökning med 0,34 procentenheter. I tabell 5.15 redovisas kommunal medelutdebitering för åren 2000–2004. För åren 2005 och 2006 antas medelutdebiteringen vara oförändrad.

Tabell 5.15 Kommunal medelutdebitering

Procent

	2000	2001	2002	2003	2004
Kommuner	20,57	20,57	20,53	20,70	20,80
Landsting	9,82	9,97	9,99	10,47	10,71
Total utdebitering	30,38	30,53	30,52	31,17	31,51

Anm.: Uppgifterna avser den viktade genomsnittliga utdebiteringen, exklusive kyrkoavgift och begravningsavgift.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen för 2004 blev skatteintäkterna 0,2 miljarder kronor lägre för inkomståret 2002. För 2003 har prognosen justerats ned med 2,7 miljarder kronor, vilket huvudsakligen beror på den samlade effekten av att pensionsomläggningen överskattades i budgetpropositionen, samt att utvecklingen av de beskattningsbara transfereeringarna underskattades. Prognosjusteringen påverkar även följande år.

Inkomståret 2004 har prognosen justerats ned med 1,4 miljard kronor. I budgetpropositionen antogs att medelutdebiteringen skulle öka med 15 öre. Den faktiska höjningen blev emellertid 34 öre, vilket motsvarar 4,5 miljarder kronor. Jämfört med budgetpropositionen har ökningen av lönesumman justerats ned, vilket motverkar höjningen av utdebiteringen. I kombination med effekterna från 2002 förklarar ovanstående nedjusteringen av kommunskatterna.

Statlig inkomstskatt

Inkomståret 2005 blir det fasta beloppet om 200 kronor åter en statlig inkomstskatt vilket höjer nivån med 1,3 miljarder kronor 2005 och 2006. I övrigt följer prognosen lönesummeförändringen och förändringen av skiktgränserna.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen har prognosen reviderats ned med mellan 0,9 och 1,7 miljarder kronor åren 2003–2006, vilket huvudsakligen förklaras av en ändrad inkomstfördelning 2002.

Skattereduktioner

Under 2002–2006 beräknas skattereduktionerna öka med 9 miljarder kronor eller med i genomsnitt 3,6 procent per år. Mellan 2002 och 2003 minskar skattereduktionerna med 2,5 miljarder kronor. Minskningen förklaras bl.a. av att skattereduktionen för låg- och medelinkomsttagare ersattes med ett högre grundavdrag 2003, vilket innebar att skattereduktionerna minskade med 4,6 miljarder kronor. Skattereduktionen för allmän pensionsavgift (som i huvudsak följer löneutvecklingen) ökade dock med 2 miljarder kronor, vilket därmed hade en motverkande effekt.

I tabell 5.16 redovisas skattereduktionerna åren 2002–2006.

Tabell 5.16 Skattereduktioner 2002–2006

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2002	2003	2004	2005	2006
Låg- och medelinkomst.	4,6				
Allm. pensionsavgift	50,9	52,8	54,4	56,0	58,0
Sjöinkomst	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Fackföreningsavgift	3,4	3,5	3,5	3,6	3,6
Fastighetsskatt	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Förmögenhetsskatt		0,1	0,1	0,1	0,1
200-kronan			1,4	4,1	6,1
Miljöåtgärder			0,1	0,1	0,1
Bredband	0,0	0,0	0,0	0,0	
ROT-avdrag			0,6	0,4	
Summa reduktioner	59,4	56,9	60,5	64,6	68,3

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

I denna proposition aviseras införandet av en skattereduktion för byggnadsarbeten. Reduktionen skall omfatta arbeten utförda från och med den 15 april 2004 till och med den 30 juni 2005. Reduktionen beräknas uppgå till 0,6 respektive 0,4 miljarder kronor för 2004 och 2005. Se avsnitt 5.3.2.

Enligt en överenskommelse i budgetpropositionen för 2004 mellan regeringen och samarbetspartierna skall den gröna skatteväxlingen fortsätta 2005 och 2006. Beräkningstekniskt är den sänkta skatten på arbete inlagd som en skattereduktion, vilket förklarar ökningen av reduktionen 2005 och 2006.

Indirekta skatter

Indirekt skatt på arbete utgör 28 procent av de totala skatterna. Den största delen av de indirekta skatterna är arbetsgivaravgifter, som utgör 92 procent. Övriga intäkter är egenavgifter, särskild löneskatt och premieskatt på grupplivförsäkringar. De indirekta skatterna följer huvudsakligen förändringen av den utbetalda lönesumman.

Arbetsgivaravgifter

Mellan 2002 och 2006 beräknas arbetsgivaravgifterna öka med 38 miljarder kronor, eller med i genomsnitt 2,9 procent per år. I budgetpropositionen för 2004 föreslog regeringen, som en del av den gröna skatteväxlingen, att den allmänna löneavgiften skulle sänkas med 0,12 procentenheter 2004. Sänkningen innebär att intäkterna beräknas bli 1,2 miljarder kronor lägre. För 2005 och 2006 kom regeringen och samarbetspartierna överens om en fortsatt grön skatteväxling. Beräkningstekniskt har denna växling lagts in med samma profil som växlingen 2004. Eftersom utformningen av skatteväxlingen inte är specificerad har endast nettobeloppen av sänkningen lagts in för 2005 och 2006.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen för 2004 har intäkterna åren 2003–2006 reviderats ned med mellan 0,4 och 5,4 miljarder kronor. Revideringen förklaras till största delen av den lägre lönesumman.

5.4.3 Skatt på kapital

Skatt på kapital delas in i skatt på avkastning och vinster samt skatt på egendom. Över tiden utvecklas skatt på avkastning och vinster mycket ojämnt. Skatt på egendom, där skattebasen baseras på värdet av tillgången, utvecklas däremot förhållandevis jämnt.

I tabell 5.17 redovisas de beräknade skatteintäkterna för åren 2002–2006, samt skillnaden i förhållande till prognosen i budgetpropositionen för 2004. Skatt på kapital beräknas öka med i genomsnitt 6 miljarder kronor per år under 2003–2006.

Jämfört med prognosen till budgetpropositionen blev utfallet 8 miljarder kronor lägre för 2002, främst till följd av det låga utfallet för bolagsvinsterna.

Tabell 5.17 Skatt på kapital 2002–2006

Miljarder kronor och procentuell utveckling

	Utfall	Prognos			
	2002	2003	2004	2005	2006
Skatt på kapital	101,8	107,7	113,9	119,8	126,3
Skatt på avkastning	89,1	95,0	100,6	106,2	112,1
Skatt på kapital, hushåll	6,3	9,1	13,5	14,5	14,4
Skatt på bolagsvinster	43,9	46,8	48,7	51,8	54,6
Avkastningsskatt	13,4	12,6	12,1	13,0	14,9
Fastighetsskatt	23,5	24,5	25,1	25,6	26,1
Kupongskatt m.m.	2,0	1,9	1,2	1,3	2,1
Skatt på egendom	12,7	12,8	13,3	13,7	14,2
Förmögenhets-skatt	3,9	4,4	4,5	4,7	4,9
Arvs- och gåvo-skatt	3,0	2,5	2,6	2,5	2,6
Stämpelskatt	5,8	5,9	6,2	6,4	6,7
Diff. BP2004	-8,0	-7,3	-7,3	-9,3	-10,8
Skatt på avkastning	-7,9	-7,0	-6,9	-8,9	-10,4
Skatt på egendom	-0,1	-0,3	-0,4	-0,5	-0,4
Utvecklingstakt	-14,8	5,9	5,7	5,2	5,4
Skatt på avkastning	-15,2	6,6	6,0	5,5	5,6
Skatt på egendom	-12,0	0,7	3,7	3,0	3,9

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

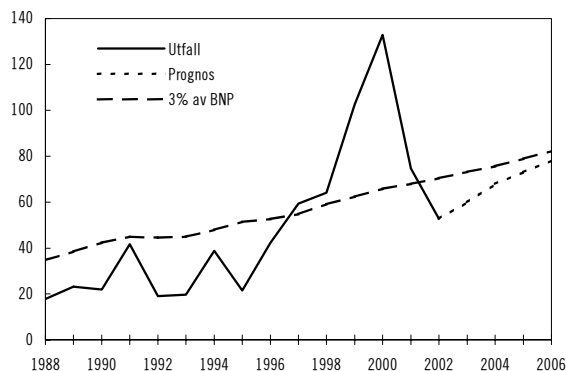
Skatt på avkastning och vinster

Skatt på kapital, hushåll

Hushållens skatt på kapital utgörs av nettot av skatt på inkomsträntor, utdelningar och kapitalvinster samt skattereduktion för utgiftsräntor m.m. År 2003 beräknas skatterna öka med 2,8 miljarder kronor till 9 miljarder kronor, beroende bland annat på förväntat högre kapitalvinster. Utvecklingen bedöms vara fortsatt stark under 2004 för att därefter stabiliseras. En orsak till den förändrade utvecklingstakten är att skatteavdragen för ränteutgifter bedöms öka.

Diagram 5.4 Kapitalvinster 1988–2006

Miljarder kronor

Skatt på kapitalvinster utgör en viktig del av kapitalsskatt för hushåll. Prognosen avseende kapitalvinster förklaras av en anpassning till en långsiktig nivå om knappt 3 procent av BNP. Kapitalvinsternas utveckling för åren 1988–2006 redovisas i diagram 5.4.

Det låga utfallet för hushållens skatt på kapital under 2002, i förhållande till prognosen i budgetpropositionen för 2004, förklaras i huvudsak av låga kapitalvinster och är hänförlig till utvecklingen på aktiemarknaderna under 2002.

Skatt på bolagsvinster

År 2002 blev utfallet för bolagens inkomstskatt 44 miljarder kronor, vilket är den lägsta nivån sedan 1997. Prognosen på bolagens inkomstskatt för 2003 är 47 miljarder kronor, vilket är en uppgång med 6,5 procent. Prognosen återspeglar bland annat den återhämtning som redovisats i boksluten för 2003. För innevarande och kommande år bedöms ökningstakten bli i genomsnitt 5,2 procent.

Orsaken till den kraftiga prognosjusteringen för 2002 i förhållande till prognosen i budgetpropositionen för 2004 är framförallt den kraftiga nedgången av bolagsskatterna med 8 miljarder kronor. I budgetpropositionen gjordes bedömningen att bolagsskatten skulle minska med 1,7 miljarder kronor. För att förklara skillnaden mellan utfallet och prognosen är det nödvändigt att peka på två orsaker, dels antalet registrerade bolag till det preliminära taxeringsutfallet i augusti, dels återbetalningen av preliminärt debiterad F-skatt. Det sena registreringsläget medförde att det preliminära taxeringsutfallet i augusti i praktiken inte gick att använda. Därtill kom de sena återbetalningarna att ge en missvisande bild av preliminärskatten avseende 2002. Resultat blev att prognosen i budgetpropositionen inte justerades ned i tillräcklig omfattning.

Avkastningsskatt

Avkastningsskatten bedöms minska under 2003 och 2004 till följd av en kombination av generellt sett lägre värdering av aktier under 2002 och fallande räntor under 2003. Den prognoserade uppgången för 2005 motiveras av en förväntad högre genomsnittlig statslåneränta under 2004 jämfört med 2003 samt en beräknad återhämtning på börsen under 2004. Uppgången med 14,2 procent under 2006 förklaras i huvudsak av antagandet om stigande räntor.

Jämfört med prognosen till budgetpropositionen för 2004 har prognosen justerats ned för 2005 och 2006 med 1,3 respektive 1,8 miljarder kronor. Den reviderade prognosen förklaras av att den genomsnittliga statslåneräntan bedöms bli lägre framförallt under 2005 men även under 2006.

Skatt på egendom

Förmögenhetsskatt

År 2002 minskade skatteintäkterna till 3,9 miljarder kronor, dels till följd av att fribeloppen höjdes till 1,5 miljoner kronor för ensamstående och till 2 miljoner kronor för sambeskattade par, dels till följd av lägre värdering av tillgångar på aktiemarknaderna. För inkomståret 2003 prognoseras förmögenhetsskatten öka till 4,4 miljarder kronor, vilket är en uppgång med 11 procent. Den starka ökningen förklaras till stor del av högre tillgångspriser på aktier under 2003. För perioden 2004–2006 bedöms ökningstakten bli i genomsnitt 4 procent.

Diagram 5.5 Förmögenhetsskatt 1991–2002

Miljarder kronor (tv) och antal personer (th)

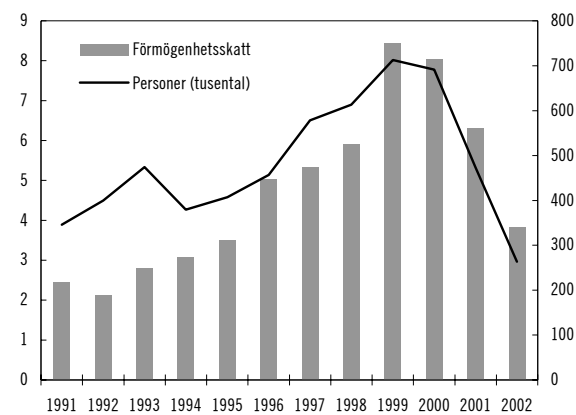

Diagram 5.5 redovisar utfallet för förmögenhetsskatten åren 1991–2002. I diagrammet framgår även hur många personer som för respektive år betalade förmögenhetsskatt.

5.4.4 Skatt på konsumtion och insatsvaror

Tabell 5.18 Skatt på konsumtion och insatsvaror 2002–2006

Miljarder kronor och procentuell utveckling

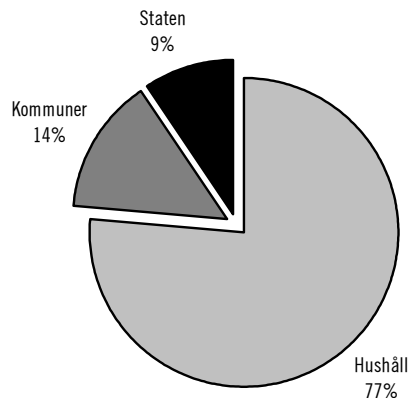
	Utfall	Utfall	Prognos		
	2002	2003	2004	2005	2006
Skatt på konsumtion och insatsvaror	311,5	325,4	332,6	346,2	360,8
Mervärdesskatt	217,7	228,8	233,4	241,9	251,3
Punktskatter	93,7	96,5	99,2	104,3	109,5
Tobaksskatt	8,4	8,3	8,4	8,6	8,8
Alkoholskatt	11,2	10,9	10,4	10,6	10,9
Energiskatt	37,1	36,4	35,2	37,2	39,2
Koldioxidskatt	19,9	23,8	27,8	30,1	32,3
Skatt på vägtrafik	8,2	8,3	8,4	8,5	8,6
Övriga skatter på energi och miljö	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Skatt på import	3,5	3,5	3,6	3,8	4,1
Övriga skatter	2,0	2,0	2,0	2,1	2,2
Diff. BP2004	-0,3	-1,5	-3,2	-4,8	-6,0
Mervärdesskatt	-0,3	-0,1	-0,3	-1,5	-2,6
Punktskatter	0,0	-1,4	-2,9	-3,3	-3,4
Utvecklingstakt	4,9	4,5	2,2	4,1	4,2
Mervärdesskatt	5,0	5,1	2,0	3,6	3,9
Punktskatter	4,7	3,0	2,8	5,2	4,9

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

Mervärdesskatt

Intäkterna från mervärdesskatten uppgick till 229 miljarder kronor 2003. Under 2004 förväntas en relativt svag utveckling, beroende bl.a. på en förmodat låg inflationstakt. För 2005 och 2006 antas en något starkare utveckling av intäkterna. I diagram 5.6 åskådliggörs mervärdesskatten uppdelad efter användning 2003.

Diagram 5.6 Moms uppdelad efter användning 2003

I diagrammet ingår även moms på investeringar och förbrukning i de företag som har undantag

från skatteplikt, vilken implicit belastar de tre användningsområdena. Andelarna mellan statens och kommunernas moms i icke skattepliktig verksamhet respektive hushållens moms på privat konsumtion har i det närmaste varit oförändrade de senaste fem åren. Staten och kommunerna bedriver även skattepliktig verksamhet men denna beläggs, liksom privat näringsverksamhet, med utgående moms vilken i slutändan träffar hushållens konsumtion.

Handel inom EG

En avsikt med EG-lagstiftningen är att varor och tjänster som tillhandahålls för konsumtion inom EG skall beskattas inom EG och att sådana varor och tjänster som tillhandahålls för konsumtion utanför EG inte skall beläggas med mervärdesskatt inom EG men att ingående mervärdesskatt skall vara avdragsgill. Om och var beskattning skall ske avgörs av vilken typ av vara eller tjänst det gäller och av om köparen är en privatperson eller ett företag. Huvudregeln är att en vara eller tjänst anses tillhandahållen i säljarens land och att eventuell beskattning skall ske där. Det finns dock särskilda bestämmelser för en rad varor och tjänster.

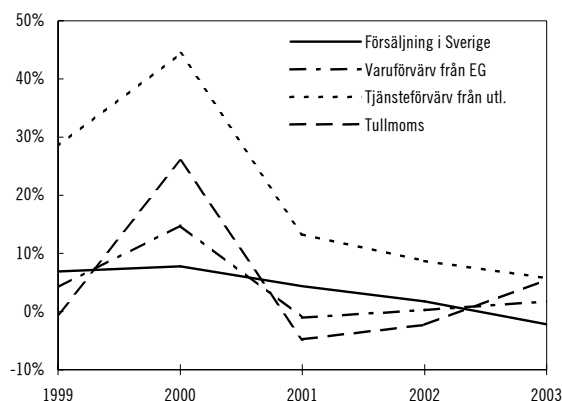
Handel med land utanför EG

Huvudregeln är att privat konsumtion av varor skall beskattas med den skattesats som gäller i Sverige och att tillhandahållande av varor till näringsidkare samt av tjänster anses ske i säljarens land och skall beskattas därefter. Vissa tjänster skall emellertid beskattas i Sverige. Om varan säljs på postorder och skickas från ett land utanför EG till Sverige skall svensk mervärdesskatt samt eventuell punktskatt och tull betalas när varan tas genom tullen. Detta gäller oavsett om det är en privatperson eller en näringsidkare som köper varan.

Som en följd av den internationella handeln deklarerar fyra typer av utgående mervärdesskatt: utgående moms vid försäljning i Sverige, utgående moms på varuförvärv från EG, utgående moms på tjänsteförvärv från utlandet, samt tullmoms, vilken främst består av utgående moms på varuförvärv från utlandet. I diagram 5.7 illustreras utvecklingstakten 1999–2003 för de olika typerna av utgående moms.

Diagram 5.7 Dekomponering av utgående moms

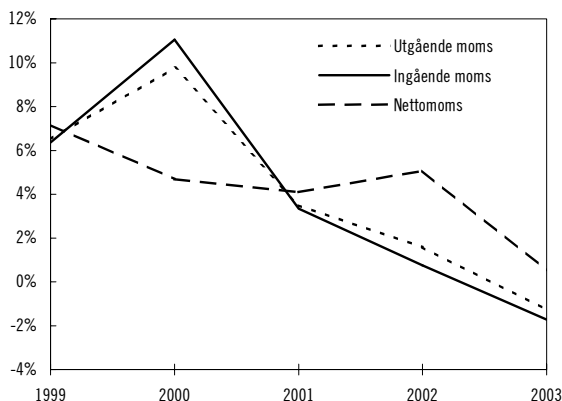
Procentuell utveckling

Trots att utvecklingstakterna skiljer sig mycket åt mellan de olika typerna kan ett mönster urskiljas med en kraftigare konjunkturell variation för utgående mervärdesskatt på import av varor och tjänster. I diagram 5.8 illustreras utvecklingstakterna 1999–2003 för den sammanlagda utgående momsen, den ingående momsen samt för nettot av ingående och utgående moms.

Diagram 5.8 Utgående, ingående samt nettomoms

Procentuell utveckling

Utgående och ingående moms varierar på ett likartat sätt med konjunkturen. Utvecklingstakten för nettot av utgående och ingående moms är mer svårtolkad. Fram till 2002 är mönstret att likna vid kontracykliskt, men det mönstret framträder inte 2003.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen för 2004 beräknas utvecklingstakten för intäkterna under prognosåren bli något lägre. Huvudsakligen beror det på nedreviderade antaganden för konsumtion och investeringar i statlig och kommunal sektor samt på en lägre antagen utvecklingstakt för den privata konsumtionen.

Punktskatter

Punktskatter är s.k. särskilda konsumtions-skatter. En avsikt med punktskatter är att de ska kompensera de externa kostnader för samhället som uppstår i samband med förbrukningen. De används således för att styra konsumtionen i önskvärd riktning, även om de i många fall har en mer fiskal betydelse. De totala intäkterna från punktskatter uppgick till 97 miljarder kronor 2003.

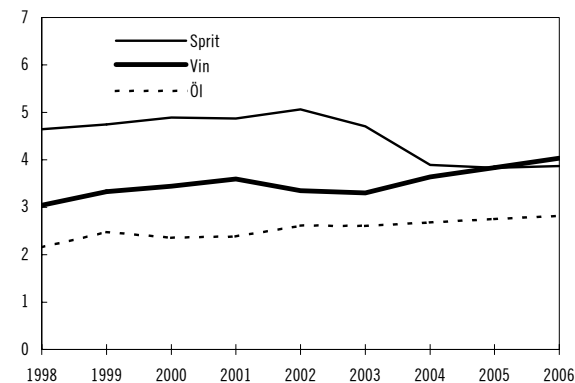
Alkoholskatt

Med alkoholskatt avses skatt på sprit, skatt på vin och andra jästa drycker, skatt på mellanklass-produkter samt skatt på öl.

Intäkterna uppgick till 11 miljarder kronor 2003. Under 2004 förväntas intäkterna minska för att sedan öka något från 2005. I diagram 5.9 redovisas skatteintäkternas fördelning per produktslag. Mot slutet av prognosperioden förväntas intäkterna från skatt på vin överstiga de från skatt på sprit.

Diagram 5.9 Skatteintäkter per produktslag 1998–2006

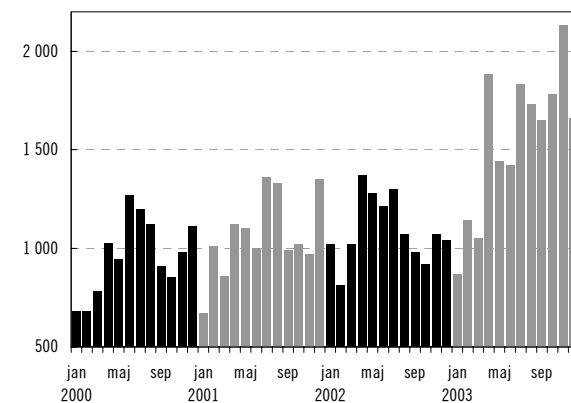
Miljarder kronor

Intäkterna 2004 förväntas minska främst till följd av att det svenska undantaget för införsel upphörde den 1 januari 2004. För privat konsumtion är införseln i stort sett fri. Utöver detta sänkte Danmark och Finland skatten på sprit, den 1 oktober 2003 respektive den 1 mars 2004, vilket antas påverka införseln ytterligare. Dessutom har i prognosen beaktats att EU från den 1 maj 2004 utvidgas med nya medlemsstater. Det innebär att reglerna för privatinförsel även gäller från dessa länder. Införseln från de baltiska staterna torde därmed öka och således minska den inhemska försäljningen.

Diagram 5.10 Privatinförsel av sprit 2000–2003

Tusen liter 38,5-procentig sprit

Källa: SoRAD, Stockholms Universitet.

Diagram 5.10 åskådliggör privatinförseln av sprit 2000–2003. De införda kvantiteterna avser motsvarande 38,5-procentig sprit. I april 2003 inträffade ett trendbrott och införseln har sedan dess etablerat sig på en nivå 56 procent högre än genomsnittet för samma period de tidigare tre åren. Totalt uppgick införseln till 19 miljoner liter 2003, vilket innebär en ökning med 42 procent jämfört med 2002.

Utfallet för 2003 stämmer väl överens med prognosen som gjordes till budgetpropositionen. Prognosen för 2004 och framåt har dock reviderats ned med 0,4 miljarder kronor till följd av att införseln påverkan på skatteintäkterna förväntas bli större än vad som tidigare antagits.

Skatt på energi

Som ett led i den gröna skatteväxlingen höjdes koldioxidskatten och energiskatten på el för hushåll och servicesektorn den 1 januari 2004. Även dieselskatten höjdes liksom skatt på elektrisk kraft för industrin. Regeringen och samarbetspartierna har kommit överens om ytterligare skatteväxlingar om 4 respektive 3 miljarder kronor 2005 och 2006. Till detta skall läggas den årliga indexuppräknings av energiskattesatserna.

Intäkterna från energiskatt uppgick till 37 miljarder kronor 2003. År 2004 beräknas intäkterna minska till följd av lägre energiskatt på bränsle. Intäkterna beräknas sedan öka under 2005 och 2006, se tabell 5.19.

Tabell 5.19 Skatt på energi 2002–2006

Miljarder kronor

	Utfall	Utfall	Prognos		
	2002	2003	2004	2005	2006
Energiskatt	37,1	36,4	35,2	37,2	39,2
Elektrisk kraft	14,0	15,7	16,7	18,3	20,0
Bensin	17,2	15,9	14,5	14,5	14,5
Olja och övrigt	6	4,9	4,1	4,4	4,7
Koldioxidskatt	19,9	23,8	27,8	30,1	32,3
Bensin	7,9	9,6	11,4	11,4	11,5
Olja och övrigt	12	14,2	16,4	18,7	20,8

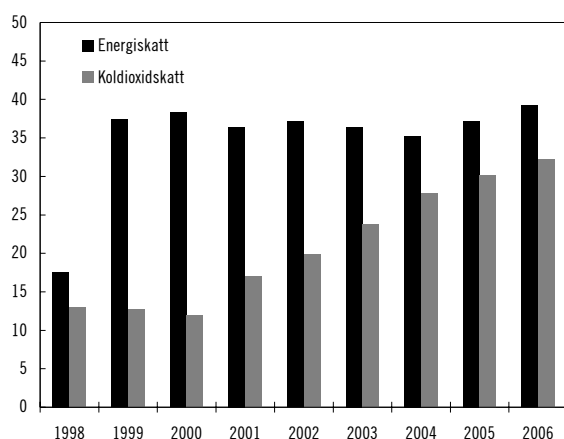
Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

Utfallet för intäkter från koldioxidskatt 2003 blev 24 miljarder kronor. De beräknas sedan öka med mellan 2,5 och 4 miljarder kronor per år under prognosperioden.

Intäkternas fördelning på respektive inkomstslag redovisas i diagram 5.11. Av diagrammet framgår att koldioxidskatten genom skatteväxlingsåtgärderna fått ökad andel i förhållande till energiskatten.

Diagram 5.11 Skatt på energi 1998–2006

Miljarder kronor

Jämfört med prognosen till budgetpropositionen för 2004 blev utfallet för energiskatt 0,3 miljarder kronor lägre för 2003. Det lägre utfallet förklaras av att skatt på elektrisk kraft minskade något. Intäkterna från koldioxidskatt blev 0,2 miljarder kronor lägre än beräkningen i budgetpropositionen.

5.4.5 Restfördade och övriga skatter

Under restfördade och övriga skatter redovisas nettot av restfördade skatter, omprövningar av skatter som gjorts efter taxeringen samt diverse andra skatter och avgifter. De senare inkluderar bl.a. inlevererat överskott från AB Svenska Spel

samt avgifter till kärnbränslefonden och Insättningsgarantinämnden. I tabell 5.20 specificeras restfördade och övriga skatter.

Debiterade skatter som av olika anledningar, exempelvis konkurser, inte betalas restförs hos kronofogdemyndigheten. Den del av detta belopp som myndigheten inte kan driva in skrivs så småningom av. I intäktsredovisningen är det de nettoestfördade skatterna, dvs. skillnaden mellan de skatter som restförs och de skatter som kronofogdemyndigheten lyckas driva in, som redovisas.

Omprövningar utgörs av skatter som ändras efter inkomståret genom revisioner, omräkningar eller överklaganden. Tillsammans med omprövningar redovisas även skattetillägg, förseningsavgift, anstånd m.m. I redovisningen hänförs omprövningar i regel till det år då ändringen görs.

Tabell 5.20 Restfördade och övriga skatter 2002–2006

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos			
	2002	2003	2004	2005	2006
Restfördade och övriga skatter	-0,2	2,8	1,2	1,3	1,1
<i>Restfördade skatter</i>	<i>-7,3</i>	<i>-5,9</i>	<i>-6,1</i>	<i>-6,4</i>	<i>-6,6</i>
Hushåll	-2,7	-1,9	-1,9	-2,0	-2,1
Företag	-4,6	-4,1	-4,2	-4,4	-4,5
<i>Övriga skatter</i>	<i>7,0</i>	<i>8,8</i>	<i>7,4</i>	<i>7,6</i>	<i>7,7</i>
AB Svenska Spel	3,3	3,3	3,7	3,7	3,7
Omprövn., skattetill.	1,0	3,2	1,5	1,7	1,8
Fonder m.m.	2,0	1,5	1,5	1,5	1,5
Övrigt	0,8	0,8	0,7	0,8	0,8
Diff. BP 2004	0,0	3,4	-0,3	0,3	0,3
<i>Restfördade skatter</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>
<i>Övriga skatter</i>	<i>0,0</i>	<i>3,4</i>	<i>-0,4</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen för 2004 är det framför allt utfallet 2003 avseende omprövningar som blev högre än beräknat.

5.5 Statsbudgetens inkomster – kassamässig redovisning

År 2004 beräknas skatteinkomsterna uppgå till 626 miljarder kronor medan övriga inkomster beräknas till 69 miljarder kronor. Statsbudgetens totala inkomster beräknas under 2004–2006 öka med i genomsnitt 4,9 procent per år. Under samma period beräknas skatteinkomsterna och övriga inkomster att öka med i genomsnitt 4,6 procent respektive 8,5 procent per år.

Tabell 5.21 Statsbudgetens inkomster 2002–2006

Miljarder kronor

Budgetår		Utfall 2002	Utfall 2003	Prognos		
				2004	2005	2006
1000	Skatter	659,4	608,5	625,7	670,8	695,4
1100	Skatt på inkomst	65,1	29,7	38,4	58,9	57,6
varav	1111 Fysiska personers inkomstskatt	-17,2	-38,1	-24,8	-10,7	-14,3
	1121 Juridiska personers inkomstskatt	76,5	61,7	58,3	64,8	66,9
	Övriga skatter	5,8	6,1	5,0	4,8	4,9
1200	Socialavgifter och löneskatter	249,8	259,0	263,5	271,3	280,9
1300	Skatt på egendom	40,2	36,1	36,2	37,8	38,9
varav	1310 Skatt på fast egendom	23,3	21,2	23,5	24,5	25,1
	1320 Förmögenhetsskatt	8,2	6,5	3,9	4,4	4,5
	1330 Arvs- och gåvoskatt	3,0	2,5	2,6	2,5	2,6
	1341 Stämpelskatt	5,8	6,0	6,2	6,4	6,7
1400	Skatt på varor och tjänster	290,1	298,4	308,9	323,5	337,8
varav	1411 Mervärdesskatt	198,3	205,1	212,7	220,9	230,2
	1424 Tobaksskatt	8,4	8,2	8,4	8,6	8,8
	1425 Alkoholskatt	11,1	11,0	10,5	10,6	10,9
	1428 Energiskatt	56,5	58,1	61,4	67,0	71,2
	1460 Skatt på vägtrafik	8,2	8,3	8,4	8,5	8,6
	1470 Skatt på import m.m.	3,5	3,5	3,6	3,8	4,1
	Övriga skatter	4,2	4,2	3,9	4,1	4,1
1500	Utjämningsavgift och kompensation för mervärdesskatt	23,7	-1,8	-5,8	-6,8	-8,0
1600	Betalningsdifferenser, skattekonto	-4,2	-4,4	-5,8	-5,1	-5,2
1700	Nedsättningar av skatter	-5,4	-8,6	-9,7	-8,8	-6,6
2000	Inkomster av statens verksamhet	49,1	29,2	31,7	33,0	32,1
varav	2411 Inkomster av statens aktier	4,2	4,5	7,6	7,6	7,6
3000	Inkomster av försäld egendom	0,1	0,0	15,0	15,0	15,0
4000	Återbetalning av lån	2,7	2,5	2,4	2,4	2,3
5000	Kalkylmässiga inkomster	9,9	9,5	8,3	7,0	6,9
6000	Bidrag m.m. från EU	9,3	12,0	11,8	12,1	11,7
Statsbudgetens totala inkomster		730,5	661,7	694,9	740,4	763,6

Tabell 5.22 Skatteintäkter redovisat på statsbudgetens inkomstitlar 2002–2006

Miljarder kronor

Inkomstår		Utfall 2002	Prognos			
			2003	2004	2005	2006
1100	Skatt på inkomst	43,0	50,5	51,9	55,5	59,1
varav	1111 Fysiska personers inkomstskatt	-19,7	-14,9	-13,1	-13,2	-15,2
	1121 Juridiska personers inkomstskatt	57,1	59,2	59,9	63,8	69,1
1200	Socialavgifter och löneskatter	254,6	262,6	268,9	277,0	286,9
1300	Skatt på egendom	36,2	37,3	38,3	39,3	40,3
1400	Skatt på varor och tjänster	290,2	300,6	310,0	324,7	339,1

5.5.1 1000 Skatter m.m.

Statsbudgetens skatteinkomster baseras för ett flertal skatter på löpande debiteringar av skatter hänförliga till olika inkomstår. En analys av hur statsbudgetens skatteinkomster beräknas utvecklas under prognosåren bör kopplas ihop med dels utvecklingen av makroekonomin, dels förändringar i regelverken. En sådan analys är dock inte möjlig att göra för de inkomstitlar på statsbudgeten vilka redovisar skatter som fastställs vid den årliga inkomsttaxeringen.

I tabell 5.21 finns en översiktlig redovisning av statsbudgetens inkomster, utfall för 2002 och 2003 samt prognos för åren 2004–2006. För att redovisa hur statsbudgetens skatteinkomster utvecklas, rensat för periodiseringseffekter, finns i tabell 5.22 vissa inkomsthuvudgrupper redovisade med avseende på inkomstår. Enligt den periodiserade redovisningen prognoseras, exempelvis, 1100 *Skatt på inkomst* öka med 9 miljarder kronor mellan 2003 och 2006. På statsbudgeten däremot beräknas ökningen till 30 miljarder kronor. Informationsvärdet av de enskilda inkomsthuvudgrupperna 1100–1400 är därför av begränsat värde när det gäller utvecklingen av skatteunderlaget. I detta avseende hänvisas i stället till redovisningen av de periodiserade skatterna i avsnitt 5.4. För inkomsthuvudgrupperna 1500–1700 ges däremot en detaljerad redovisning. Statsbudgetens totala inkomster är emellertid av stort informationsvärde för att beräkna statens lånebehov.

Inkomster från *Fysiska personers inkomstskatt* beräknas under åren 2004–2006 öka med 24 miljarder kronor medan skatterna i periodiserade termer beräknas förbli i stort sett oförändrade. Inkomsterna från *Juridiska personers inkomstskatt* beräknas under samma period öka med 5 miljarder kronor medan de i periodiserade termer beräknas öka med 10 miljarder kronor.

Inkomster från *Socialavgifter och löneskatter* som 2003 uppgick till 259 miljarder kronor beräknas under åren 2004–2006 öka med 22 miljarder kronor medan de i periodiserade termer beräknas öka med 24 miljarder kronor.

Inkomster från *Skatt på egendom* beräknas öka med 3 miljarder kronor både på statsbudgeten och enligt den periodiserade redovisningen.

Inkomster från *Skatt på varor och tjänster* som 2003 uppgick till 298 miljarder kronor beräknas öka med 39 miljarder kronor både enligt redovisningen på statsbudgeten och periodiserat.

Under inkomsthuvudgruppen 1500 Utjämningsavgift och kompensation för mervärdesskatt redovisas inkomstitlarna 1511 Utjämningsavgift för kommuner och landsting, 1512 Kompensation för mervärdesskatt till kommuner och landsting samt 1513 Utjämningsavgift för LSS-kostnader. På inkomstitel 1512 redovisas från och med 2003 kompensation till kommuner och landsting för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet. Den mervärdesskatt som avses skall vara hänförlig till en kommuns eller ett landstings egen verksamhet, t.ex. gaturenhållning. Vidare kan mervärdesskatt hänförlig till myndighetsutövning och till icke skattepliktig verksamhet såsom skola, vård och omsorg komma i fråga. Kommuner och landsting har även rätt att få ersättning för den dolda mervärdesskatt som ligger i priset vid upphandling av skattefri verksamhet inom sjukvård, tandvård, social omsorg och utbildning. Under vissa förutsättningar skall kommuner betala en utjämningsavgift till staten för kostnader om stöd och service till vissa funktionshindrade. Dessa avgifter redovisas på inkomstitel 1513. Det är framför allt kommunernas kompensation för mervärdesskatt som förklarar förändringen över åren. Kompensationen beräknas öka med i genomsnitt 8,5 procent per år.

Skillnaden mellan inbetalda och debiterade skatter redovisas på inkomsthuvudgruppen 1600 *Betalningsdifferenser*. Utvecklingen mellan åren förklaras av hur de skattskyldigas saldo på skattekontot förändras från ett årsskifte till ett annat.

Inkomsthuvudgruppen 1700 *Nedsättningar av skatter* innehåller nedsättningar avseende anställningsstöd, bredbandsinstallation, stöd till sjöfart, sysselsättningsstöd till kommuner och landsting, nedsatt moms för visst bostadsbyggande, stöd för anställning av långtidssjukskrivna samt stöd för offentligt skyddad anställning.

Storleken på de olika nedsättningarna framgår av tabell 5.23. En nedsättning av skatten innebär att den skattskyldige under vissa förutsättningar inte behöver betala en del av den debiterade skatten. Beroende på nedsättningens karaktär redovisar nationalräkenskaperna nedsättningar antingen som skattereduktioner, vilka minskar skatteintäkterna eller som transfereringar, vilka ökar utgifterna. Samma princip används även i redovisningen av skatterna i avsnitt 5.4. På statsbudgeten redovisas emellertid samtliga nedsätt-

ningar på budgetens inkomstsida. Följande nedsättningar har NR bedömt vara likställda med skattereduktioner: stöd till sjöfart och stöd till visst bostadsbyggande.

I denna proposition föreslår regeringen att det särskilda anställningsstödet utökas för 2004 och 2005 samt att det införs skattereduktioner för miljöinvesteringar i offentliga lokaler och lokaler för källsortering. Eftersom någon lagstiftning ännu inte är färdig redovisas det beräknade beloppet under inkomsthuvugruppen *Nedsättningar av skatter*.

Tabell 5.23 Nedsättningar 2002–2006

Miljarder kronor

Budgetår	Utfall	Utfall	Prognos		
	2002	2003	2004	2005	2006
Nedsatta skatter	-1,4	-1,5	-2,2	-2,6	-3,0
Stöd till sjöfart	-1,4	-1,5	-1,6	-1,6	-1,7
Moms bostadsbygg.		0,0	-0,6	-0,9	-1,3
Övriga nedsättningar	-4,0	-7,0	-7,5	-6,2	-3,7
Anställningsstöd	-1,4	-1,4	-1,8	-1,9	-1,6
Långtidssjukskrivna		-0,0	-0,6		
Offentligt skyddad anställning		-0,3	-0,8	-0,8	-0,8
Sysselsättningsstöd	-2,6	-5,1	-4,2	-1,5	
Bredband	0,0	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1
Offentliga lokaler				-1,3	-0,7
Diff. BP2004		0,2	0,5	-3,5	-0,1
Nedsatta skatter		-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Övriga nedsättningar		0,3	0,6	-3,4	-0,0

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

De totala nedsättningarna beräknas under 2004 uppgå till 10 miljarder kronor varav 8 miljarder kronor är att likställa med transfereringar och 2,2 miljarder skattenedsättningar. Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen för 2004 är det framförallt övriga nedsättningar som har justerats.

5.5.2 Förklaring till redovisningen av fysiska och juridiska personers inkomstskatt

Skatteinkomsterna som de redovisas i statsbudgeten skiljer sig från statens periodiserade skatter. Skillnaden består i att de totala skatteinkomsterna på statsbudgeten avser betalningar för skatter som är hänförliga till flera olika inkomstår medan den periodiserade redovisningen avser debiterade skatter som är hänförliga till ett specifikt inkomstår. Avvikelsen i redovisningen mellan de två metoderna är störst för de skatter som fastställs vid den årliga inkomsttaxeringen,

dvs. för de skatter som redovisas under direkta skatter på arbete och under skatt på avkastning och vinster. I statsbudgeten redovisas dessa till stor del på *Fysiska personers inkomstskatt* samt *Juridiska personers inkomstskatt*, men även på *Socialavgifter och löneskatter* samt *Skatt på egen-dom*.

De årligt fastställda skatterna utgör hälften av de totala skatterna. Debiteringarna under ett visst år kan i princip omfatta skatter avseende tre olika inkomstår, vilket försvårar en analys av skatterna som de redovisas på statsbudgeten. Den huvudsakliga analysen av dessa skatter görs därför utifrån utvecklingen av de periodiserade skatterna. För skatter med månatlig uppbörd, vilka utgör den andra hälften av de totala skatterna, är skillnaden mellan en periodiserad redovisning och redovisningen på statsbudgeten till största delen en förskjutning av uppbörden med en månad. Ibland förekommer större avvikelser. Exempelvis kan felregistreringar av skattedeklarationer med påföljande omprövningar förskjuta den korrekta debiteringen.

Fysiska personers inkomstskatt

Utfallet på inkomsttiteln *Fysiska personers inkomstskatt* för budgetåret 2003 blev -38 miljarder kronor, vilket är 15 miljarder kronor lägre jämfört med beräkningen till statsbudgeten för 2003. Tabell 5.24 visar hur nettot på inkomsttiteln kan räknas ut med information om skatter avseende tre inkomstår.

Tabell 5.24 Inkomsttiteln Fysiska personers inkomstskatt

Miljarder kronor

	Inkomstår			Budgetår 2003
	2001	2002	2003	
Summa inkomster	-0,3	51,1	443,7	494,5
Deb. prel. A-skatt		42,3	425,2	467,5
Deb. prel. F- och SA-skatt		1,9	20,2	22,1
Underutttag		6,9		6,9
Omprövningar	-0,2		-0,8	-1,0
Anstånd	-0,1		-0,9	-1,0
SINK			-0,0	-0,0
Summa utgifter	39,6	0,0	493,0	532,6
Utbetalning till kommuner	8,6		422,7	431,2
Omföringar till andra titlar	31,0		70,3	101,3
Fysiska personers inkomstskatt	-39,9	51,1	-49,3	-38,1

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid. SINK betecknar särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

De preliminärskatter som debiterades under budgetåret 2003 avsåg huvudsakligen inkomståret 2003, med undantag för debiteringarna i

januari som avsåg inkomster intjänade under december 2002.

Preliminära skatter regleras mot den slutligt debiterade skatten vid tre skilda tillfällen som vardera avser specifika inkomstår. Underuttaget (debiterad slutlig skatt minus preliminär skatt) är den största posten och avsåg inkomståret 2002, men bokfördes året efter i samband med att taxeringen var klar. Omprövningar och anstånd som fastställdes under 2003 avser i praktiken äldre år. Omprövningar och anstånd som fastställs i januari och februari under budgetåret har i enlighet med nationalräkenskaper- nas redovisningsprinciper bokförts på inkomståret två år innan budgetåret. Även de belopp som fastställs under mars till december avser äldre inkomstår men har, i avsaknad av information om till vilket inkomstår de härrör, bokförts på innevarande inkomstår. Inkomsterna på titeln under 2003 är således i allt väsentligt hänförliga till inkomståren 2002 och 2003.

Kommunskatterna som betalades ut under 2003 består dels av ett preliminärt belopp (som skall slutregleras 2005), dels av en slutreglering som avsåg inkomståret 2001. Till följd av att den preliminära utbetalningen av kommunskattemedel som gjordes under 2001 var för låg slutreglerades 9 miljarder kronor under 2003.

Den allmänna pensionsavgiften fördes över till AP-fonderna med ett preliminärt belopp under budgetåret. Överföringen under 2003 innehöll även ett slutregleringsbelopp avseende inkomståret 2001.

Utöver den allmänna pensionsavgiften omfördes även fastighetsskatt, förmögenhetsskatt, fysiska personers mervärdesskatt samt egenavgifter. Dessa skatter omförs dock med två års eftersläpning. Av de sammanlagda omföringarna under 2003 om drygt 101 miljarder kronor avser 31 miljarder kronor inkomståret 2001. Av utbetalningarna från titeln under budgetåret 2003 avser 493 miljarder kronor inkomståret och 40 miljarder kronor avser inkomståret 2001.

Juridiska personers inkomstskatt

Utfallet på inkomsttiteln *Juridiska personers inkomstskatt* för budgetåret 2003 blev 62 miljarder kronor, vilket är 16 miljarder kronor lägre jämfört med beräkningen till statsbudgeten för 2003.

Tabell 5.25 redovisar hur nettot på inkomsttiteln beräknas genom att först summera preliminärskatter, underuttag, omprövningar och

anstånd. Därefter frånräknas omföringar till andra inkomsttitlar. Tabellen visar även hur inkomster och omföringar på statsbudgeten är hänförliga till i princip tre olika inkomstår.

Tabell 5.25 Inkomsttiteln Juridiska personers inkomstskatt

Miljarder kronor

	Inkomstår			Budgetår
	2001	2002	2003	2003
Summa inkomster	-0,1	10,1	82,3	92,3
Deb. prel. F-skatt		8,6	81,7	90,3
Återbetalad F-skatt		-7,1		-7,1
Underuttag		8,4		8,4
Omprövningar	0,8		0,9	1,7
Anstånd	-0,9		-0,3	-1,2
Avkastningsskatt, IPS		0,2		0,2
Omföringar till andra titlar	29,0	1,7		30,7
Juridiska personers inkomstskatt	-29,1	8,4	82,3	61,7

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid.

Under budgetåret 2003 debiterades preliminär F-skatt avseende i huvudsak inkomståret 2003, men även avseende 2002. Debiteringar avseende inkomståret 2002 skedde till största delen under januari 2003.

Perioden januari till augusti under budgetåret 2003 återbetalades redan inbetalda debiteringar av preliminärskatt avseende inkomståret 2002. Storleken på denna typ av återbetalningar varierar mycket mellan åren, men har historiskt uppgått till mellan 2 och 9 procent av den debiterade skatten under föregående inkomstår.

Slutregleringen av skatterna för inkomståret 2002 skedde under perioden juli 2003 till och med februari 2004. Det har bland annat medfört att underuttaget som debiterades i november 2003 är hänförligt till inkomståret 2002. Omprövningar och anstånd som fastställs under januari och februari har i enlighet med nationalräkenskaper- nas principer hänförts till inkomståret 2001 medan de som fastställs under mars till och med december har hänförts till innevarande inkomstår.

Särskild löneskatt, fastighetsskatt och förmögenhetsskatt som omfördes i juni 2003 till respektive inkomsttitel är hänförliga till inkomståret 2001. Den mervärdesskatt som omfördes i december 2003 avser inkomståret 2002.

5.5.3 Övriga inkomster

Statsbudgetens övriga inkomster uppgick till 53 miljarder kronor 2003 och beräknas uppgå till 70 miljarder kronor per år 2004–2006, se tabell 5.26.

Den beräknade inkomstökningen mellan utfallsåret 2003 och prognosåren förklaras av budgeterade försäljningsinkomster om 15 miljarder kronor per år 2004–2006.

Tabell 5.26 Övriga inkomster 2002–2006

Miljarder kronor

Budgetår	Utfall		Prognos		
	2002	2003	2004	2005	2006
Övriga inkomster	71,1	53,3	69,2	69,6	68,1
Ink. statens verksamhet	49,1	29,2	31,7	33,0	32,1
Ink. försäld egendom	0,1	0,0	15,0	15,0	15,0
Återbetalning av lån	2,7	2,5	2,4	2,4	2,3
Kalkylmässiga ink.	9,9	9,5	8,3	7,0	6,9
Bidrag m.m. från EU	9,3	12,0	11,8	12,1	11,7
Diff. BP2004	0,0	3,5	3,5	3,5	2,3
Ink. statens verksamhet		-0,2	2,3	2,2	1,8
Ink. försäld egendom		-0,1	0,0	0,0	0,0
Återbetalning av lån		0,1	0,2	0,2	0,2
Kalkylmässiga ink.		-0,1	0,1	0,0	-0,1
Bidrag m.m. från EU		0,4	0,9	1,1	0,4

2000 Inkomster av statens verksamhet

Under *Inkomster av statens verksamhet* redovisas bl.a. aktieutdelningar, affärsverkens inlevererade överskott, Riksbankens inlevererade överskott, överskott från spelverksamhet samt räntekomster.

Det relativt höga utfallet 2002 förklaras av Riksbankens extrautdelning på 20 miljarder kronor detta år. För prognosåren 2004–2006 förväntas inga extraordinära inkomster varför inkomster av statlig verksamhet beräknas uppgå till omkring 30 miljarder kronor per år.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen blev utfallet 2003 0,2 miljarder kronor lägre. Detta beror på att utfallet för inkomstitlarna *Skattetillägg* och *Ränteinkomster på studielån upptagna efter 1988* blev lägre än beräknat. Prognoserna för 2004–2006 har reviderats upp jämfört med budgetpropositionen, dels till följd av högre förväntade aktieutdelningar, dels till följd av högre inleveranser av överskott från AB Svenska Spel än beräknat. Upprevideringen av prognosen för aktieutdelningar beror främst på att de föreslagna utdelningarna avseende 2003 från bl.a. Vattenfall och TeliaSonera är högre än tidigare beräknat.

3000 Inkomster av försäld egendom

Under *Inkomster av försäld egendom* redovisas försäljning av olika typer av statlig egendom. Försäljning av aktier i statligt ägda bolag utgör vanligtvis den största delen.

Under perioden 2004–2006 budgeteras totalt 45 miljarder kronor i försäljningsinkomster, vilket motsvarar 15 miljarder kronor per år. Försäljningsbeloppen och tidpunkterna är behäftade med stor osäkerhet.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen är prognosen oförändrad.

4000 Återbetalning av lån

Under *Återbetalning av lån* redovisas bl.a. *Återbetalning av studiemedel* (avser lån upptagna före 1989) och *Återbetalning av övriga lån*.

År 2003 uppgick inkomsterna till 2,5 miljarder kronor varav återbetalningar av studiemedel utgjorde den största delen (2,2 miljarder kronor). Under perioden 2004–2006 beräknas inkomsterna minska något på grund av att antalet återbetalare minskar, vilket beror på att studielån sedan 1989 finansieras med lån i Rikskontoret.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen beräknas återbetalningarna av studielån öka.

5000 Kalkylmässiga inkomster

Under *Kalkylmässiga inkomster* redovisas vissa avskrivningar och amorteringar samt statliga pensionsavgifter, som utgör merparten av inkomsterna.

År 2003 uppgick inkomsterna till 10 miljarder kronor. År 2004–2006 beräknas inkomsterna minska, vilket delvis beror på att ett nytt statligt pensionsavtal tecknats, med giltighet fr.o.m. 2003. Det nya avtalet innebär bl.a. att pensionen övergår till att vara avgiftsbestämd från att tidigare ha varit förmånsbestämd.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen är prognosen i stort sett oförändrad.

6000 Bidrag m.m. från EU

Under *Bidrag m.m. från EU* redovisas bidrag från olika EG-fonder. De största enskilda bid-

ragen avser arealbidrag och bidrag från EG:s socialfond.

År 2003 uppgick inkomsterna till 12 miljarder kronor och inkomsterna väntas inte förändras nämnvärt under prognosperioden 2004–2006.

Jämfört med beräkningen till budgetpropositionen blev utfallet 0,4 miljarder kronor högre 2003, främst på grund av högre bidrag från EG:s regionalfond än beräknat. Bidragen från EU beräknas bli högre 2004 och 2005, bl.a. till följd av förseningar inom strukturfondsprogrammen.

5.6 Skattekvoten

Skattekvoten visar förhållandet mellan det totala skatteuttaget och BNP. Det finns flera olika definitioner av skattekvoten och i regel är de internationellt vedertagna.

Internationella jämförelser av skattekvoter är svåra att göra, eftersom olika länders skattelagstiftningar behandlar inkomster och avdrag på skilda sätt. Ett land som t.ex. ger stöd till barnfamiljer via en transferering får en högre skattekvot om transfereringen är skattepliktig, jämfört med ett land som i stället ger stödet via ett inkomstavdrag eller en skattereduktion. Transfereringar till hushåll behandlas skattemässigt mycket olika bland OECD-länderna. I vissa länder är huvuddelen av transfereringarna skattepliktiga, medan det motsatta förhållandet gäller i andra länder. Sverige tillhör den grupp av länder inom OECD som har en hög andel skattepliktiga transfereringar.

Ett alternativ vid internationella jämförelser är att exkludera skatter på offentliga transfereringar vid beräkning av skattekvoten. Även om det går att beakta några av olikheterna i skatte- och transfereringssystemen blir jämförelser mellan olika länder haltande eftersom skattekvoten inte tar hänsyn till hur de olika ländernas trygghets-system finansieras. Exempelvis har vissa länder relativt stora inslag av obligatoriska avtalsförsäkringar (som för den enskilde individen har en skattelikhande karaktär) medan andra länder finansierar samma försäkringstyper med skattemedel. Vid en jämförelse av skattekvoter bör det så långt som möjligt korrigeras för detta, i syfte att ge en mer rättvisande ekonomisk innebörd.

Jämförelser av den okorrigerade skattekvoten över tiden ger en viss indikation på hur skatteinivån i olika länder har utvecklats. I tabell 5.27

redovisas skattekvoten för 2001 samt förändringen av skattekvoten mellan 1990 och 2001 för ett antal OECD-länder. Länderna är indelade i olika grupper beroende på vilken inverkan de skattepliktiga transfereringarna har på skattekvoten. I den första gruppen förklarar skatt på transfereringar högst 0,5 procentenheter av skattekvoten medan de i den tredje gruppen förklarar mellan tre och sex procentenheter. Av tabellen framgår bl.a. att skattekvoten under perioden har minskat i fem länder medan den i flertalet länder har ökat med mellan två och fem procentenheter.

Tabell 5.27 Skattekvoten 2001, förändring av skattekvoten 1990–2001 samt skattepliktiga transfereringars inverkan på skattekvoten för ett urval av OECD-länder

Procent av BNP

Ländergruppering efter transfereringars inverkan på skattekvoten i procentenheter	Redovisad skattekvot	varav skatt på transfereringar	Förändring av skattekvot 1990–2001
0,0–0,5 procentenheter			
Storbritannien	37,3	0,4	0,5
Irland	29,9	0,3	-3,6
Australien	30,1	0,3	0,8
Förenta staterna	28,9	0,4	2,2
Japan	27,3	0,2	-2,7
Korea	27,2	0,0	8,1
0,5–3,0 procentenheter			
Belgien	45,8	1,8	2,6
Österrike	45,4	2,5	5,0
Italien	42,0	2,9	3,1
Norge	43,3	2,6	1,8
Kanada	35,1	1,7	-0,8
Tyskland	36,8	1,3	3,9
3,0–6,0 procentenheter			
Sverige	51,4	4,4	-0,5
Danmark	49,8	5,1	2,7
Finland	46,1	4,4	1,5
Nederländerna	39,5	4,4	-3,5
Uppgift saknas			
Frankrike	45,0		2,0
Luxemburg	40,7		-0,1
Grekland	36,9		7,6
Island	36,5		5,0
Spanien	35,2		2,0
Schweiz	30,6		3,7
Portugal	33,5		4,3
Turkiet	36,5		16,5
OECD totalt	36,9		2,1
EU-15	41,0		1,8

Anm.: Transfereringarnas inverkan på skattekvoten avser inkomståret 1997. Förändringen för Sveriges del förklaras i huvudsak av statens och kommunernas avlyfta moms.
Källa: OECD.

I tabell 5.28 redovisas skattekvoten för perioden 2001–2006, redovisad enligt NR:s principer. Inkomståren 2001–2003 är beräknade på utfall som NR redovisat medan 2004–2006 är beräk-

nade på aktuell prognos över skatteintäkter. År 2003 steg skattekvoten med 0,7 procentenheter, vilket förklaras av pensionsomläggningen. Då slopades det särskilda grundavdraget samtidigt som garantipensionen höjdes. Omläggningen var i stort sett neutral för den enskilde pensionären men beräknas ha ökat skatteintäkterna med över 14 miljarder kronor och statsbudgetens utgifter med nästan 15 miljarder kronor.

Under prognosåren beräknas den totala skattekvoten minska. Den kommunala skattekvoten har ökat under utfallsåren och beräknas även öka 2004, främst till följd av höjningar av kommunernas utdebiteringar. För övriga sektorer beräknas skattekvoten minska under prognosåren. År 2006 beräknas skattekvoten uppgå till 50,0 procent. Den periodiserade skattekvoten är en uppskattning av skattekvoten efter den revidering som NR kommer att göra.

Tabell 5.28 Skattekvot 2001–2006

Procent av BNP

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Skattekvot	52,2	50,2	50,9	50,6	50,2	50,0
varav						
staten	29,8	27,7	28,1	27,8	27,7	27,6
pensionssystemet	6,0	5,9	5,8	5,8	5,7	5,7
kommunsektorn	15,9	16,1	16,6	16,7	16,5	16,4
EU	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Skattekvot exkl. skatt på transf.	48,3	46,4	46,7	46,4	46,0	45,9

I tabellen redovisas även skattekvoten exklusive skatt på offentliga transfereringar. En övergång från brutto- till netto-redovisning, dvs. att pensioner, sjuk- och föräldrapenning samt ersättningar vid arbetslöshet betraktas som skattefria, skulle inte påverka de offentliga finanserna men skattekvoten skulle sjunka till ca 46 procent.

5.7 Regional fördelning av skatter och skatteunderlag

Inkomstnivåer skiljer sig mellan olika regioner i landet. Vissa skatter är konstruerade för att jämna ut inkomstskillnader mellan individer. Dessa kommer följaktligen även att jämna ut inkomstskillnader mellan regioner. Skatter är således nära förknippade med regional fördelning och en stor del av utjämningen mellan regioner sker via skattesystemet. Nedan redovisas hur inkomstnivåer och skatteuttag för-

delade sig regionvis 2002. Redovisningen innefattar de skatter och avgifter som betalas av fysiska personer. Avsnitt 5.7.1 förklarar valet av regionindelning, beskriver hur regionindelningen görs samt redovisar de underlag som legat till grund för gjorda beräkningar. Avsnitt 5.7.2–5.7.4 redovisar sedan inkomster, skatter samt kommunal utjämning för de olika regionerna.

Andra skatter och avgifter, i huvudsak socialavgifter och konsumtionsskatter, påverkar också den regionala fördelningen. Det beror på skilda inkomstnivåer i olika regioner, men även på olika skatte- och avgiftssatser. För en mer detaljerad analys av inkomstspridningen mellan individer i olika kommuner, inkomstutveckling samt tillväxt och välstånd i olika regioner hänvisas till bilaga 3, *Fördelningspolitisk redogörelse*.

5.7.1 H-regioner

Skatteuttag och förvärvsinkomster varierar mellan olika regioner i Sverige liksom förvärvsinkomstens sammansättning. Generellt sett är både förvärvsinkomster och skatteuttag högre i storstadsområden. I andra regioner består förvärvsinkomsterna i högre grad av pensioner, sjukpenning och arbetsmarknadsstöd. För att illustrera dessa samband har kommunerna delats in i H-regioner framräknade av SCB. H-regioner är en gruppering av kommuner efter lokalt och regionalt befolkningsunderlag längs skalan storstad–glesbygd. Andra vedertagna principer för regionuppdelning i liknande sammanhang är att dela in kommuner i A-regioner, i LA-regioner (lokala arbetsmarknader) eller att helt enkelt rangordna dem efter t.ex. inkomstnivå eller arbetslöshet.

A-regioner definierades på 1960-talet efter näringsgeografiskt sammanhängande enheter. Denna indelning har kvarstått oförändrad och är av mindre betydelse idag. LA-regioner definieras var femte år utifrån statistik om arbetspendling över kommungränser. LA-regioner är definierade både utifrån kriterier om befolkningstäthet och utifrån möjlighet till arbetstillfällen. Jämfört med LA-regioner är H-regioner definierade efter mer objektiva kriterier och är mer stabila över tiden. När inkomstnivåer granskas, är det tydligast att antingen fullt ut rangordna efter dessa faktorer eller att använda en neutral regionindelning som inte inbegriper de granskade faktorerna. I bilaga 3, *Fördelningspolitisk redo-*

görelse, görs en analys av bl.a. skatternas påverkan på den regionala fördelningen utifrån en rangordning efter medianinkomstnivå i respektive kommun.

Rangordnas kommuner följer emellertid ett problem avseende vilken faktor rangordningen skall baseras på, om fler faktorer granskas. I dessa sammanhang hanteras ofta olika rangordningar för respektive faktor. Valet av H-regionindelning i nedanstående redovisning är gjort för att presentera en intuitiv och oberoende översikt av skatternas påverkan på den regionala fördelningen.

H-regionerna delas in enligt följande kriterier:

H1 Stockholm/Södertäljes A-region.

H2 Göteborgs A-region, Malmö/Lund/Trelleborgs A-region.

H3 "Större städer", dvs. kommuner med mer än 90 000 invånare inom 30 kilometers radie från kommuncentrum.

H4 "Mellanbygden", dvs. kommuner med mellan 27 000 och 90 000 invånare inom 30 kilometers radie från kommuncentrum samt med mer än 300 000 invånare inom 100 kilometers radie från samma punkt.

H5 "Tätbygden", dvs. kommuner med mellan 27 000 och 90 000 invånare inom 30 kilometers radie från kommuncentrum samt med mindre än 300 000 invånare inom 100 kilometers radie från samma punkt.

H6 "Glesbygden", dvs. kommuner med mindre än 27 000 invånare inom 30 kilometers radie från kommuncentrum.

Diagram 5.12 åskådliggör hur H-regionerna fördelar sig över landets kommuner. I vissa sammanhang redovisas H2 uppdelad i H8 (Göteborgs A-region) samt H9 (Malmö/Lund/Trelleborgs A-region). Med kommuncentrum avses den folkrikaste församlingen i kommunen.

Tabell 5.29 Folkmängd samt antal invånare med beskattningsbar inkomst i de olika H-regionerna

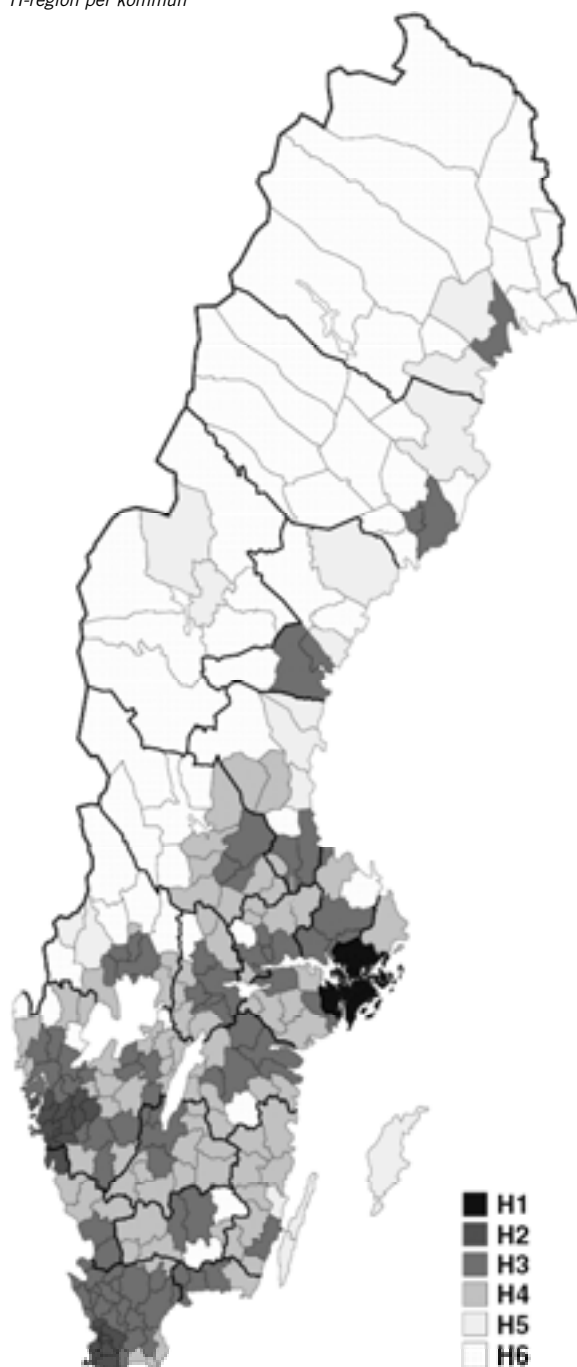
Miljoner invånare och procent

	H1	H2	H3	H4	H5	H6
Folk­mängd	1,8	1,4	3,2	1,5	0,5	0,5
Antal med besk. bar ink.	1,4	1,1	2,5	1,2	0,4	0,4
Andel med besk. bar ink.	78,4	77,3	78,4	79,1	79,9	81,0

Redovisningen är anpassad för att vara förenlig med hur det kommunala utjämningsystemet beräknas. H-regionerna representeras av respektive regions genomsnittliga inkomst- och skattenivåer inkomståret 2002. Dessa har räknats fram med hjälp av SCB:s storurval för 2002, taxeringsutfallet för 2003 års taxering och folkmängden den 1 november 2001. I tabell 5.29 redovisas folkmängd samt antal invånare med beskattningsbar inkomst i respektive H-region.

Diagram 5.12 Karta över H-regioner

H-region per kommun

Källa: SCB

Andelen invånare med beskattningsbar inkomst är förhållandevis låg i storstadsregionerna. En orsak till detta är att en större andel högskolestuderande finns i regionerna H1–H3. Om istället antal invånare med beskattningsbar inkomst legat till grund för beräkning av genomsnittliga inkomst- och skattenivåer skulle de redovisade regionala skillnaderna ha varit större.

5.7.2 Inkomster

I tabell 5.30 redovisas genomsnittliga förvärvsinkomster i respektive H-region, uppdelade på olika inkomstslag.

Tabell 5.30 Förvärvsinkomster indelade i H-regioner

Tusen kronor per invånare

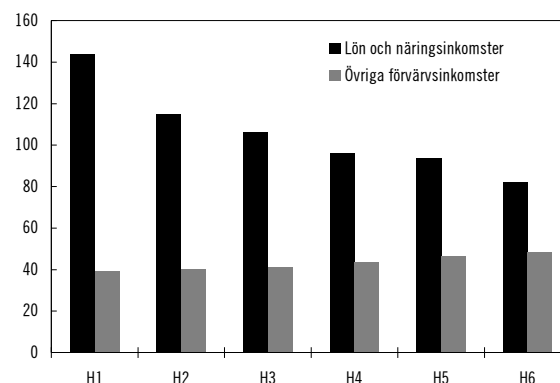
	H1	H2	H3	H4	H5	H6
Lön	137,0	109,8	102,0	91,8	88,9	77,6
Näringsinkomster m m	6,7	5,4	4,3	4,5	4,9	4,4
Sjukpenning	7,2	7,1	7,2	7,4	8,2	8,2
Arbetsmarknadsstöd	2,1	4,1	4,3	4,3	5,3	6,3
Folk- och tilläggspension	29,7	28,9	29,5	31,7	32,6	33,5
Privat pensionsförsäkring	2,0	1,8	1,9	1,8	2,0	1,7
Avdr. privat pensionsförsäkr.	-1,9	-1,5	-1,4	-1,2	-1,3	-1,1
Taxerad förvärvsinkomst	182,9	155,5	147,6	140,1	140,6	130,5
Avdr. allmän pensionsavgift	-2,2	-2,0	-1,9	-1,8	-1,8	-1,7
Grundavdrag	-11,0	-11,9	-12,6	-13,7	-13,4	-14,0
Beskattningsbar förv. ink.	169,7	141,7	133,1	124,6	125,3	114,8

I lön ingår skattepliktiga förmåner och kostnadsersättningar samt avdrag för dubbel bosättning, resor till och från arbetet, tjänsteresor och övriga kostnader. Lönen skiljer sig relativt mycket mellan de olika regionerna, den genomsnittliga lönen i H1 är t.ex. 77 procent högre än den i H6. Näringsinkomster uppvisar en likartad regional spridning. Under sjukpenning redovisas även andra ersättningar som t.ex. föräldrapenning. Sjukpenning, arbetsmarknadsstöd samt folk- och tilläggspension har en motsatt fördelning med högre inkomstnivåer utanför storstadsområdena och allra högst nivå i glesbygden. Den del av folk- och tilläggspension som betalas ut till personer under 65 år utgör cirka 25 procent i alla H-regioner. Konstruktionen med högre grundavdrag för lägre inkomstnivåer förklarar den regionala skillnaden avseende grundavdrag.

Diagram 5.13 åskådliggör hur skillnaden mellan lön och näringsinkomster och övriga förvärvsinkomster fördelar sig regionvis.

Diagram 5.13 Lön och näringsinkomster samt övriga förvärvsinkomster

Tusen kronor per invånare

Lön och näringsinkomster är högre i storstadsområden medan förvärvsinkomsterna i högre grad består av pensioner, sjukpenning och arbetsmarknadsstöd utanför storstadsområden.

5.7.3 Skatter

I tabell 5.31 redovisas det genomsnittliga skatteuttaget för respektive H-region.

Tabell 5.31 Skatter indelade i H-regioner

Tusen kronor per invånare

	H1	H2	H3	H4	H5	H6
Kommunal skatt	48,6	43,7	41,4	39,0	40,2	37,2
Statlig inkomstskatt	8,0	4,4	2,8	1,8	1,6	1,1
Egenavgifter	1,0	0,8	0,7	0,7	0,8	0,6
Fastighetsskatt	2,1	1,7	1,3	1,3	1,1	0,9
Förmögenhetsskatt	1,0	0,5	0,3	0,2	0,2	0,1
Nettoskatt på kapitalvinster	1,5	0,6	0,4	0,9	0,2	0,0
Övriga skatter	0,8	0,6	0,6	0,7	0,6	0,7
Allmän pensionsavgift	8,6	7,7	7,6	7,1	7,1	6,5
Skattereduktioner	-7,3	-6,7	-6,6	-6,3	-6,3	-5,9
Summa skatter	64,4	53,3	48,5	45,5	45,5	41,2
Summa statliga skatter	15,7	9,5	7,1	6,5	5,3	4,0

De skilda nivåerna i kommunalskatt beror i huvudsak på inkomstnivåerna i de olika regionerna, men även de högre grundavdragen för lägre inkomstnivåer bidrar. De regionala skillnaderna i uttaget av kommunal skatt hade varit ännu större om skattesatsen varit lika i hela landet. Av skattereduktioner utgör 86 procent reduktion för allmän pensionsavgift, 8 procent reduktion för låg- och medelinkomsttagare samt 6 procent reduktion för fackföreningsavgift.

Diagram 5.14 Statlig inkomstskatt samt övriga statliga skatter

Tusen kronor per invånare

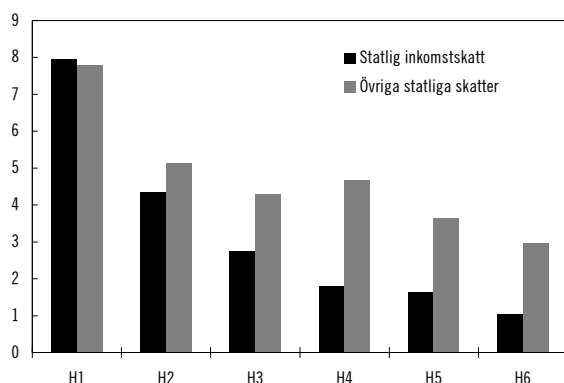

Diagram 5.14 åskådliggör genomsnittligt uttag av statlig inkomstskatt samt övriga statliga skatter i varje H-region. Den statliga inkomstskatten förklarar i huvudsak den stora skillnaden mellan regionerna i det totala uttaget av statlig skatt, men även fastighets- och förmögenhetsskatten bidrar till det högre uttaget i storstadsregionerna.

5.7.4 Kommunal utjämning

I tabell 5.32 redovisas hur mycket kommunala skatteinkomster samt kommunala bidragsinkomster den genomsnittliga individen i respektive H-region ger upphov till. Bidragsinkomsterna är redovisade exklusive det generella statsbidraget om 7 808 kronor per invånare och uppdelade i inkomstutjämning samt övrig utjämning (kostnadsutjämning och det åldersrelaterade generella statsbidraget).

Tabell 5.32 Kommunala skatte- och bidragsinkomster

Tusen kronor per invånare

	H1	H2	H3	H4	H5	H6
Kommunal skatt	48,6	43,7	41,4	39,0	40,2	37,2
Inkomstutjämning	-8,4	0,5	1,9	3,0	3,1	4,0
Skatte- och utjämningsinkomster	40,3	44,2	43,3	42,0	43,2	41,2
Övrig utjämning	1,7	0,3	-0,5	0,5	2,2	5,6
Totala skatte- och bidragsinkomster	41,9	44,6	42,8	42,5	45,4	46,8

Den kommunala skatten i sig medför inga direkta konsekvenser för den regionala fördelningen då skatteinkomsterna behålls i de skatteskyldiga individernas kommuner. Det

kommunala inkomstutjämningsystemet medför dock en omfördelning mellan kommuner. Kortfattat syftar systemet till att likställa kommunernas skatteunderlag i form av beskattningsbar inkomst per invånare för att en kommuns skatteinkomster ska vara oberoende av inkomstnivån i kommunen. Den huvudsakliga effekten är en omfördelning i proportion mot den genomsnittliga inkomstnivån i varje kommun. Ytterligare omfördelning från kommuner med hög inkomstnivå till kommuner med låg inkomstnivå sker dock beroende på grundavdragets konstruktion.

Diagram 5.15 Kommunala skatteinkomster före och efter inkomstutjämning

Tusen kronor per invånare

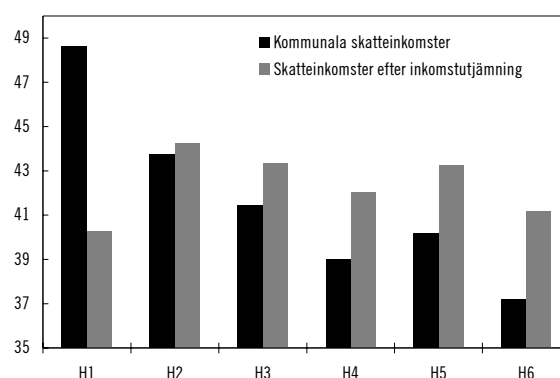

Diagram 5.15 åskådliggör inkomstutjämningsystemets påverkan på den regionala fördelningen. Alla H-regioner förutom region H1 är nettomottagare i systemet. Eftersom utjämningsystemet jämnar ut skatteunderlaget snarare än skatteinkomsterna påverkar olika kommunala skattesatser varken inkomstutjämningsystemet eller den regionala fördelningen.

Diagram 5.16 Kommunala skatteinkomster före och efter bidragsinkomster

Tusen kronor per invånare

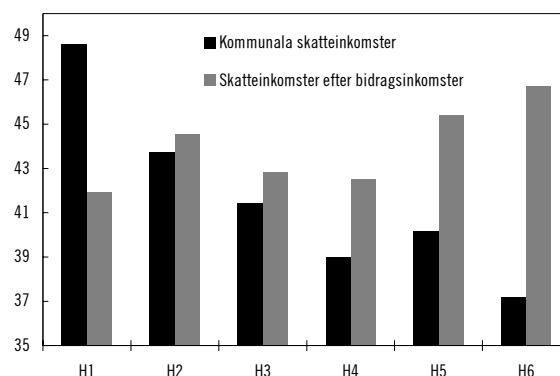

Diagram 5.16 visar, för respektive H-region, de kommunala skatteinkomsterna före och efter inkomstutjämning, kostnadsutjämning samt det åldersrelaterade generella statsbidraget.

Kostnadsutjämningen för skola och omsorg utgör 97 procent av den totala kostnadsutjämningen. Resterande 3 procent utgörs av utjämning för barn födda utanför Norden och EU, näringsliv och sysselsättning, gator och vägar, kollektivtrafik, vatten och avlopp, administration, uppvärmning, byggkostnader, befolkningsunderlag samt kallort. I huvudsak påverkas kostnadsutjämningen av demografiska skillnader mellan regioner.

5.8 Aktuella skatteregler

5.8.1 Skatt på arbete

Inkomstskatt

Statlig och kommunal inkomstskatt utgår på beskattningsbar förvärvsinkomst. Beskattningsbar förvärvsinkomst beräknas som taxerad inkomst minskad med allmänna avdrag, avdrag för allmän pensionsavgift, grundavdrag och sjöinkomstavdrag. Den taxerade inkomsten utgörs av summan av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet.

Vid en taxerad förvärvsinkomst som understiger 59 000 kronor medges ett grundavdrag på 16 700 kronor. För inkomster därutöver trappas grundavdraget upp med 20 procent för att som högst uppgå till 26 400 kronor vid en inkomst på mellan 106 900 och 122 100 kronor. Därefter trappas grundavdraget ned med 10 procent för att uppgå till 11 600 kronor för inkomster som överstiger 269 200 kronor. En sammanfattning av grundavdragets konstruktion framgår av tabell 5.33.

Tabell 5.33 Grundavdrag vid inkomstbeskattningen

Kronor

Taxerad förvärvsinkomst	Grundavdrag
0 – 16 600	taxerad förvärvsinkomst
16 700 – 58 900	16 700
59 000 – 106 800	16 800 – 26 300
106 900 – 122 100	26 400
122 200 – 269 100	26 300 – 11 700
269 200 –	11 600

Kommunal inkomstskatt beräknas på beskattningsbar inkomst. Inkomståret 2004 varierar skattesatsen mellan 28,90 och 34,04 procent beroende på kommuntillhörighet. Den genomsnittliga skattesatsen i riket är 31,51 procent. I likhet med åren 1999–2003 är för 2004 det fasta beloppet om 200 kronor per skattskyldig en kommunal inkomstskatt. År 2004 kompenseras dock de skattskyldiga med en skattereduktion om 200 kronor.

Statlig inkomstskatt betalas med 20 procent på den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger den nedre skiktgränsen, och med ytterligare 5 procent på den del som överstiger den övre skiktgränsen. Inkomståret 2004 är den nedre skiktgränsen 291 800 kronor och den övre 441 300 kronor. Detta motsvarar inkomsterna 308 800 respektive 458 900 kronor innan grundavdrag och avdrag för allmän pensionsavgift gjorts (de så kallade brytpunkterna).

I tabell 5.34 redovisas den totala inkomstskatten, inklusive allmän pensionsavgift, för olika årslöner 2004. Skatten är beräknad utifrån en kommunal skattesats om 30 procent. Dessutom anges hur mycket skatten ökar eller minskar då skattesatsen är 1 procentenhet högre alternativt lägre. Hänsyn har tagits till grundavdrag och allmän pensionsavgift (se avsnittet om arbetsgivaravgifter och allmän pensionsavgift).

Tabell 5.34 Inkomstskatt för olika årslöner 2004 vid 30 procent kommunalskatt

Kronor och procent

Årslön	Skatt	Skatteökning av 1 procent ökad lön	Marginalskatt
120 000	29 550	430	31
144 000	37 760	480	34
168 000	45 960	540	34
192 000	54 160	630	34
216 000	62 360	760	34
240 000	70 560	880	34
264 000	78 830	870	34
288 000	86 490	840	31
312 000	94 590	1 600	51
336 000	106 790	1 700	51
360 000	118 840	1 800	50
420 000	148 840	2 100	50
480 000	179 895	2 640	55
600 000	245 895	3 300	55
900 000	410 895	4 950	55

Arbetsgivaravgifter och allmän pensionsavgift

Arbetsgivaravgifter betalas av arbetsgivare och egenavgifter betalas av den som bedriver näringsverksamhet. Det sammanlagda avgiftsuttaget av arbetsgivaravgifter inklusive allmän löneavgift under 2004 är 32,70 procent och beräknas på utbetald bruttolön och förmåner. Summan av egenavgifter inklusive allmän löneavgift uppgår i normalfallet till 30,89 procent av överskottet i verksamheten för enskilda näringsidkare och delägare i handelsbolag. I tabell 5.35 visas vilka avgifter som ingår i arbetsgivar- och egenavgifterna.

Tabell 5.35 Arbetsgivaravgifter och egenavgifter m.m.

Procent		
Avgift	Arbetsgivare	Egenföretagare
Sjukförsäkring	11,08	11,81 ¹
Efterlevandepension	1,70	1,70
Ålderspension	10,21	10,21
Föräldraförsäkring	2,20	2,20
Arbetskadeförsäkring	0,68	0,68
Arbetsmarknad	3,70	1,16
Allmän löneavgift	3,13	3,13
Summa avgifter	32,70	30,89
Särskild löneskatt	24,26	24,26
Särskild löneskatt 65 år och äldre	16,16	16,16

¹ För 3 och 30 dagars karens gäller 9,25 respektive 7,42 procent.

Särskild löneskatt utgår på inkomster av passiv näringsverksamhet, på pensionsutfästelser samt på arbetsinkomster för personer som är äldre än 65 år. Allmän pensionsavgift betalas på inkomster som ligger till grund för fastställande av pensionsgrundande inkomst. Även sjukpenning och arbetslöshetsersättning ingår i detta underlag. Avgiften fastställs i samband med inkomsttaxeringen och uppgår under 2004 till 7 procent av avgiftsunderlaget, dock till högst 8,07 inkomstbasbelopp. För 2004 är inkomstbasbeloppet 42 300 kronor.

5.8.2 Skatt på kapital

Hushållens kapitalinkomster

Skatt på kapitalinkomster betalas av fysiska personer och dödsbon. Statlig inkomstskatt tas ut med en skattesats om 30 procent på kapitalinkomster. Beskattningen kan delas in i två huvud-

grupper: löpande avkastning samt kapitalvinster. Löpande avkastning är bl.a. räntor och utdelningar på aktier, medan kapitalvinst är realiserad värdestegring.

Bolagens inkomstskatt

Skattskyldiga är bl.a. aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser, sparbanker, medlemsbanker och svenska investeringsfonder. Den statliga inkomstskatten uppgår till 28 procent av den beskattningsbara inkomsten. Undantaget är investeringsfonderna där skatten är 30 procent av underlaget.

Skattesystemet är utformat så att företagen har tillgång till olika reserveringsmöjligheter. Avsättning till periodiseringsfond ges med 25 procent av överskottet i näringsverksamheten. Senast det sjätte beskattningsåret efter det att avsättningen gjordes måste medlen återföras till beskattning. Därigenom kan företag utjämna beskattningen över tiden. Vid en realränta på 3 procent kan den effektiva skattesatsen beräknas till 26,56 procent.

Avkastningsskatt

Pensionssparande och sparande i kapitalförsäkringar beskattas genom en avkastningsskatt på den sparade förmögenheten. Skatten baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning som utgörs av kapitalunderlaget multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan året före beskattningsåret. För kapital som hör till pensionsförsäkringar tillämpas en skattesats på 15 procent, och för dito till kapitalförsäkringar en skattesats på 27 procent.

Fastighetsskatt

Skatt utgår på fastighet som taxerats som småhusenhet, hyreshusenhet, industrienhet inklusive elproduktionsenhet eller lantbruksenhet om det på lantbruksenheten finns vad som vid fastighetstaxeringen betecknas som småhus eller mark för småhus. Från skatteplikt undantas fastighet som året före taxeringsåret inte varit skattepliktig enligt fastighetstaxeringslagen. Skattskyldig är ägare till fastigheten. Skattesatserna

för olika slag av fastigheter inkomståret 2004 redovisas i tabell 5.36.

Från och med inkomståret 2003 finns en s.k. dämpningsregel för fastighetsskatten. Syftet är att utjämna höjningar av taxeringsvärden i samband med de allmänna eller förenklade fastighetstaxeringarna. Utformningen medför att en tredjedel av höjningen slår igenom per år under tre på varandra följande år.

Tabell 5.36 Skattesatser för olika slag av fastigheter

Procent

Slag av fastighet	Skattesats
Småhus	1,0
Hyreshus, bostadsdel	0,5
Hyreshus, lokaler	1,0
Industrienhet	0,5

Skatten utgår på fastighetens taxeringsvärde, vilket skall motsvara 75 procent av fastighetens marknadsvärde. Med marknadsvärde avses det pris fastigheten sannolikt betingar vid en försäljning.

För småhus och hyreshus fastställs ett värdeår som normalt motsvarar det år då fastigheten färdigställs. Värdeåret kan dock förändras vid ombyggnader. De fem första åren efter värdeåret utgår ingen fastighetsskatt och för de därpå följande fem åren utgår endast halv fastighetsskatt.

En begränsningsregel för fastighetsskatten har införts fr.o.m. inkomståret 2001. Den innebär i huvudsak att ett hushåll, under vissa förutsättningar, skall betala maximalt fem procent av inkomsten i fastighetsskatt.

Förmögenhetsskatt

Skattskyldiga till förmögenhetsskatt är bl.a. fysiska personer bosatta i Sverige. Skattskyldigheten omfattar all skattepliktig förmögenhet i Sverige och i utlandet.

Förmögenhetsskatt för juridiska personer betalas dels av svenska föreningar och samfund till den del medlemmarna inte har del i förmögenheten genom sin andel, dels av svenska stiftelser.

Fribelopp och skattesatser redovisas i tabell 5.37. Förmögenhetsskatten tas ut på den del av den skattepliktiga förmögenheten som överstiger fribeloppet.

Tabell 5.37 Förmögenhetsskatt

Kronor och procent

	Fribelopp	Skattesats
Fysiska personer		
Enskild person	1 500 000	1,5
Sambeskattade	2 000 000	1,5
Juridiska personer		
Familjestiftelser	900 000	0,15
Övriga skattskyldiga	25 000	0,15

Arvsskatt

Skattskyldig är den som förvärvar egendomen. Befriade från arvsskatt är bland andra staten och vissa stiftelser. Från och med 2004 är utgård inte arvsskatt på arv mellan makar eller sambor. De nya reglerna gäller vid dödsfall som inträffat efter den 31 december 2003. Arvsskatt utgår på värdet av den skattskyldiges lott och beräknas efter en progressiv skatteskala, som beror på vilken av tre olika skatteklasser den skattskyldige tillhör. I tabell 5.38 anges arvsskatten för de olika skatteklasserna.

Tabell 5.38 Arvsskatt för olika skatteklasser

Kronor och procent

Skattepliktig lott, klass I	Arvsskatt
0 – 300 000	10 %
300 000 – 600 000	30 000 + 20 % inom skiktet
600 000 –	90 000 + 30 % inom skiktet
Skattepliktig lott, klass II	Arvsskatt
0 – 70 000	10 %
70 000 – 140 000	7 000 + 20 % inom skiktet
140 000 –	21 000 + 30 % inom skiktet
Skattepliktig lott, klass III	Arvsskatt
0 – 90 000	10 %
90 000 – 170 000	9 000 + 20 % inom skiktet
170 000 –	25 000 + 30 % inom skiktet

Till klass I hänförs bland andra barn, avkomling till barn, make och sambo till barn och make eller sambo till avlidet barn. Till klass II hänförs annan än sådan som avses i klass I eller klass III som t.ex. förälder, syskon, syskonbarn eller någon som inte är besläktad med den avlidne eller givaren. Till klass III hänförs bl.a. förvärv genom testamente som tillfaller stiftelse eller sammanslutning som har ett visst allmännyttigt ändamål.

Skatten beräknas efter att ett grundavdrag har gjorts. För arvs- eller testamentslott som beskattas enligt klass I är grundavdraget 70 000

kronor. Om den beskattas enligt klass II eller klass III är grundavdraget 21 000 kronor.

Gåvoskatt

Gåvoskatt utgår på egendom som förvärfvas genom gåva. Skattskyldig är den som förvärvar egendomen. Befriade från gåvoskatt är bland andra staten och vissa stiftelser eller sammanlutningar som har ett visst allmännyttigt ändamål. För gåvoskatt gäller samma klasser och skattesatser som för arvsskatten. Make, sambo är dock ej befriad från gåvoskatt utan ingår istället i skatteklass I. Grundavdraget skiljer sig från arvsskatten och är 10 000 kronor för alla.

Stämpelskatt

Stämpelskatt utgår på förvärv av fast egendom och tomträtter samt vid beviljande av in-teckningar. Vid förvärv är skatten 1,5 procent av egendomens värde. Förvärfvas egendomen av en juridisk person är dock skatten med vissa undantag 3 procent. Vid in-teckning är skatten 2 procent av in-teckningsbeloppet för fast egendom och tomträtt, 1 procent för luftfartyg och näringsverksamhet samt 0,4 procent för skepp.

5.8.3 Skatt på konsumtion och insatsvaror

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt utgår på värdet av omsatta och skattepliktiga varor och tjänster. Skattskyldig är den som har skattepliktig omsättning av varor och tjänster, import av skattepliktiga varor samt den som gör ett gemenskapsinternt förvärv av varor. Skatt tas ut i varje led, varvid den som är skattskyldig har avdragsrätt för den skatt som betalats till leverantör. Detta medför att det endast är mervärdet som beskattas i varje produktions- eller distributionsled. Omsättning av alla varor och tjänster är, om inte annat särskilt stadgas, skattepliktig.

- Huvudregeln är att mervärdesskatt utgår med 25 procent av beskattningsunderlaget.

Från denna regel gäller följande undantag:

- 12 procent för livsmedel, hotell och camping, transport i skidliftar, konstnärers försäljning av egna konstverk, import av konstverk, samlarföremål och antikviteter,
- 6 procent för allmänna nyhetstidningar (dagstidningar) och tidskrifter, personbefordran, entréavgifter till konserter, cirkus-, biograf-, teater-, opera- eller balettföreställningar, djurparker, biblioteks- och museiverksamhet, vissa immateriella rättigheter, idrottslig verksamhet, böcker, broschyrer och liknande samt kartor.

Vid beräkning av skatten som en del av försäljningspriset motsvaras de tre olika skattesatserna av 20,00 procent för huvudregeln och 10,71 respektive 5,66 procent för de lägre skattesatserna.

Tobaksskatt

Tobaksskatt skall betalas för tobaksvaror som tillverkas i Sverige, som förs in eller tas emot från ett annat EG-land eller som importeras från tredje land. Tobaksskatt tas ut för cigaretter, cigarrer, cigariller, röktobak, tuggtobak och snus. I tabell 5.39 redovisas de skattesatser som gäller för 2004.

Tabell 5.39 Skattesatser för olika tobakslag

Cigaretter	20 öre per styck
värderelaterad skatt	39,2 procent av detaljhandelspriset
minimnivå	90 procent av punktskatt på mest sålda priskategorin
Cigarrer och cigariller	56 öre styck
Röktobak	630 kronor per kg
Snus	123 kronor per kg
Tuggtobak	201 kronor per kg

Alkoholskatt

För öl, vin och andra jästa drycker, mellanklassprodukter samt för etylalkohol som tillverkas inom landet, som förs in eller tas emot från annat EG-land eller som importerats från tredje land skall alkoholskatt erläggas. De skattesatser som gäller 2004 redovisas i tabell 5.40.

Tabell 5.40 Skattesatser för olika alkoholslag

Volymprocent

Öl	Skattesats/liter och volymprocent
Över 2,80	1,47 kronor
Vin	Skattesats/liter
2,25 – 4,50	7,58 kronor
4,50 – 7,00	11,20 kronor
7,00 – 8,50	15,41 kronor
8,50 – 15,00	22,08 kronor
15,00 – 18,00	45,17 kronor
Mellanklassprodukter	Skattesats/liter
1,20 – 15,00	27,20 kronor
15,00 – 22,00	45,17 kronor
Etylalkohol	Skattesats/liter ren alkohol
Över 1,20	501,41 kronor

Energiskatt

Energiskatt skall erläggas för elkraft och vissa bränslen som kolbränslen, petroleumkoks, bensen, fotogen, motorbrännolja, eldningsolja, råttolja, naturgas, metan och gasol samt andra oljeprodukter, med undantag för smörjolja och smörjfetter. Dessutom skall energiskatt i vissa fall erläggas även för andra produkter om en sådan produkt används som motorbränsle eller för uppvärmning. Energiskatten på bensen och högbeskattade oljor är differentierad med hänsyn till deras miljöegenskaper.

Tabell 5.41 Några av de vanligaste skattesatserna på energi

Kronor/liter, öre/kWh

Bensen	4,79	kronor/liter
Dieseldrivna, miljöklass 1	3,33	kronor/liter
Eldningsolja	3 330	kronor/m ³
Elektrisk kraft		
- hushåll i Norrland	18,1	öre/kWh
- hushåll i övriga landet	24,1	öre/kWh
- el-, gas-, värmeförsejning	21,5	öre/kWh
- industri	0,5	öre/kWh

Anm.: Skattesatsen elektrisk kraft, industri, gäller från den 1 juli 2004.

Som ett led i den gröna skatteväxlingen höjdes koldioxidskatten med 18 procent till 91 öre per kg och energiskatten på el med 1 öre per kWh

för hushåll och servicesektorn den 1 januari 2004. Även dieselskatten höjdes, med 10 öre per liter. Från den 1 juli 2004 höjs skatten på elektrisk kraft för industrin med 0,5 öre per kWh. Samtliga energi- och koldioxidskattesatser har från årsskiftet dessutom höjts med motsvarande förändringen i konsumentprisindex. Några av de vanligaste skatterna på energi redovisas i tabell 5.41.

Fordonsskatt

Fordonsskatt tas ut för motorcyklar, personbilar, lastbilar, bussar, trafiktraktorer, tunga terrängvagnar, motorredskap och släpvagnar, om de är eller bör vara upptagna i trafikregistret och inte är avställda (skattepliktiga fordon). Släpvagnar som dras av motorredskap eller av tunga terrängvagnar är skattepliktiga endast i vissa fall. Traktorer som används uteslutande i jordbruket är inte skattepliktiga.

Fordonsskatten beräknas efter fordonets skattevikten. Skattevikten är för personbil, motorcykel, traktor och motorredskap lika med tjänstevikten och för buss, lastbil, tung terrängvagn och annan släpvagn än påhängsvagn i princip lika med totalvikten. Särskilda bestämmelser gäller beträffande beräkningen av skattevikten för påhängsvagnar. Fordonsskattens storlek är beroende av bland andra fordonsslag, drivmedelsslag och antal hjulaxlar. I tabell 5.42 redovisas hur fordonsskatten för ett urval av fordon beror på skattevikten.

Tabell 5.42 Vissa fordonsskattesatser

Kronor per år

	Skattevikt (tjänstevikt)	
	För 900 kg	För varje 100 kg däröver
Personbilar		
Dieseldrivna	2245	569
Inte dieseldrivna	585	149
Motorcyklar	För 0-75 kg	För 76 kg och däröver
	110	137

Som stöd för glesbygden är fordonsskatten för personbilar, vars ägare är bosatta i vissa kommuner, nedsatt med 384 kronor per år.

